

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอน และเอกสารประกอบรูปแบบการเรียนการสอน จำนวน 9 คน

- 1.1 รศ.ดร.ธวัช บุญยมนี่
ตำแหน่ง วิทยาจารย์ ระดับ ข้าราชการพิเศษ
สถานที่ทำงาน วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดพิษณุโลก
- 1.2 ดร.ไพฑูรย์ วุฒิโต
ตำแหน่ง อาจารย์อาจารย์ประจำสาขาพยาบาลศาสตร์
สถานที่ทำงาน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
- 1.3 ดร.จุไรพร ไสภอาจารย์
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาพยาบาลศาสตร์
สถานที่ทำงาน วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์
- 1.4 อาจารย์ธมลวรรณ สวัสดิ์สิงห์
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาพยาบาลศาสตร์
สถานที่ทำงาน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
- 1.5 ดร.กิตติรัช คงชะวัน
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
สถานที่ทำงาน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
- 1.6 ผศ.ดร.สมใจ กงเต็ม
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำคณะ
สถานที่ทำงาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
- 1.7 ดร.กมลฉัตร กล่อมอิม
ตำแหน่ง นักวิชาการศานาศึกษา
สถานที่ทำงาน โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช
- 1.8 รศ.ดร.ไพโรจน์ เนียมนาค
ตำแหน่ง คณบดีคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
สถานที่ทำงาน คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
- 1.9 ดร.เสาวนีย์ วีระพันธ์
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำคณะ
สถานที่ทำงาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

2. รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย (แบบทดสอบวัดความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชนและแบบประเมินทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน) จำนวน 5 คน

2.1 รศ.ดร ธวัช บุญยมนี่

ตำแหน่ง วิทยาจารย์ ระดับ ชำนาญการพิเศษ

สถานที่ทำงาน วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดพิษณุโลก

2.2 ดร. ไพฑูรย์ วุฒิสัย

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาพยาบาลศาสตร์

สถานที่ทำงาน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

2.3 ดร. จุไรพร ไสภาจารย์

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาพยาบาลศาสตร์

สถานที่ทำงาน วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์

2.4 อาจารย์มณฑล ทองนิตย์

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาพยาบาลศาสตร์

สถานที่ทำงาน วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสวรรค์ประชารักษ์

2.5 อาจารย์อรรณพ รอดแก้ว

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาสาธารณสุขชุมชน

สถานที่ทำงาน คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

3. รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอน และเอกสารประกอบรูปแบบการเรียนการสอน จำนวน 3 คน

3.1 ดร. กมลฉัตร กล่อมอ้อม

ตำแหน่ง นักวิชาการศาศนาศึกษา

สถานที่ทำงาน โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช

3.2 รศ.ดร ธวัช บุญยมนี่

ตำแหน่ง วิทยาจารย์ ระดับ ชำนาญการพิเศษ

สถานที่ทำงาน วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดพิษณุโลก

3.3 ดร. เสาวนีย์ วีระพันธ์

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำคณะ

สถานที่ทำงาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ภาคผนวก ข เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เรื่องสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชนของนักศึกษาสาธารณสุข
2. แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอน
3. แบบประเมินความเหมาะสมของเอกสารประกอบรูปแบบการเรียนการสอน
4. แบบวัดความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชน
5. แบบประเมินทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน
6. แบบบันทึกสภาพการจัดการเรียนการสอน

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง
เรื่องสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชนของนักศึกษาศาธารณสุข

ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ.....นามสกุล.....

ตำแหน่ง.....หน่วยงาน.....

วัน/เดือน/ปี ที่สัมภาษณ์.....

ข้อคำถาม

1. ปัญหาอนามัยชุมชนส่วนใหญ่ คืออะไร และเกิดจากสิ่งใด

.....

.....

.....

2. ปัญหาที่พบในการทำงานส่งเสริมสุขภาพชุมชนของนักศึกษาศาธารณสุขมีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

3. สมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชนของนักศึกษาศาธารณสุข ควรมีความรู้ ด้านใดบ้าง

.....

.....

.....

4. สมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชนของนักศึกษาศาธารณสุข ควรมีความสามารถในการวิเคราะห์ชุมชนด้านใดบ้าง

.....

.....

.....

5. สมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชนของนักศึกษาศาธารณสุข ควรมีทักษะด้านใดบ้าง

.....

.....

.....

แบบประเมินความเหมาะสม

รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ และการรับใช้สังคมเพื่อ
ส่งเสริมสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน สำหรับนักศึกษาสาธารณสุข
คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้เป็นแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอน
ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ และการรับใช้สังคมเพื่อส่งเสริมสมรรถนะในการส่งเสริมสุขภาพ
ชุมชนสำหรับนักศึกษาสาธารณสุข ซึ่งประกอบด้วยรายการ ดังต่อไปนี้

- 1.1 หลักการ
- 1.2 จุดมุ่งหมาย
- 1.3 เนื้อหา
- 1.4 กิจกรรม
- 1.5 การวัดและการประเมิน

2. ขอให้ท่านพิจารณาความเหมาะสมของแต่ละรายการซึ่งเป็นส่วนประกอบของ
รูปแบบแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของ
รูปแบบการเรียนการสอน ในช่องระดับความเหมาะสม ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนด
ระดับความเหมาะสมออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน มีความเหมาะสม
มากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน มีความเหมาะสมมาก

3 คะแนน หมายถึง องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน มีความเหมาะสม
ปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน มีความเหมาะสมน้อย

1 คะแนน หมายถึง องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน มีความเหมาะสม
น้อยที่สุด

3. หลังจากที่ท่านพิจารณาเอกสารตามรายการประเมินที่กำหนดแล้วโปรดให้ข้อเสนอแนะ
เพิ่มเติมในส่วนของคุณความคิดเห็น ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยในการปรับปรุงรูปแบบการเรียน
การสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความร่วมมือของท่าน

รัตนวดี ทองบัวบาน

ผู้วิจัย สาขาหลักสูตรและการสอน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

แบบประเมินความเหมาะสม

เอกสารประกอบรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ และการรับใช้สังคมเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน สำหรับนักศึกษาสาธารณสุข

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้เป็นแบบประเมินความเหมาะสมของเอกสารประกอบรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ และการรับใช้สังคมเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชนสำหรับนักศึกษาสาธารณสุข ซึ่งประกอบด้วยรายการ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน

ตอนที่ 2 แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการสอน

2. ขอให้ท่านพิจารณาความเหมาะสมของแต่ละรายการซึ่งเป็นส่วนประกอบของคู่มือการใช้รูปแบบแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางการประเมิน ในช่องระดับความเหมาะสม ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดระดับความเหมาะสมออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง องค์ประกอบของคู่มือการใช้รูปแบบฯ มีความเหมาะสมมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง องค์ประกอบของคู่มือการใช้รูปแบบฯ มีความเหมาะสมมาก

3 คะแนน หมายถึง องค์ประกอบของคู่มือการใช้รูปแบบฯ มีความเหมาะสมปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง องค์ประกอบของคู่มือการใช้รูปแบบฯ มีความเหมาะสมน้อย

1 คะแนน หมายถึง องค์ประกอบของคู่มือการใช้รูปแบบฯ มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

3. หลังจากที่ท่านพิจารณาเอกสารต่างๆตามรายการประเมินที่กำหนดไว้แล้วนั้นและได้โปรดให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในส่วนของความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่นๆ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยในการปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความร่วมมือของท่าน

รัตนวดิ ทองบัวบาน

ผู้วิจัย สาขาหลักสูตรและการสอน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

ตอนที่ 1 แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. รายละเอียดในความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา มีความชัดเจนเข้าใจง่าย					
2. ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องมีความชัดเจน สามารถเข้าใจ ในกระบวนการบูรณาการในทฤษฎีได้					
3. องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนมีความชัดเจน					
4. คำแนะนำในการใช้รูปแบบการเรียนการสอนมีความชัดเจน เพียงพอที่จะนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ได้อย่างได้ผล					
5. รายละเอียดในคำแนะนำการใช้รูปแบบการเรียนการสอน บวกเกี่ยวกับการจัดเตรียมสิ่งที่จำเป็นในการจัดกิจกรรม ตามรูปแบบการเรียนการสอนอย่างครบถ้วน					
6. กำหนดการของรูปแบบการเรียนการสอนมีความชัดเจน					
7. บทบาทของครูผู้สอนมีความชัดเจน ง่ายต่อการเตรียมตัว และสามารถปฏิบัติได้					
8. การกล่าวถึงวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนตามรูปแบบ การเรียนการสอน ชัดเจน เข้าใจง่าย					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการสอน

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
การกำหนดองค์ประกอบของแผนการสอน (ภาพรวม)					
1. การกำหนดองค์ประกอบของแผนการสอนครบถ้วน ครอบคลุมตามความต้องการ					
2. การเรียงลำดับองค์ประกอบของแผนการสอน มีความ เหมาะสม เข้าใจง่าย					
3. องค์ประกอบภายในแผนการสอนมีความสัมพันธ์ สอดคล้องกัน					
4. ชื่อของแผนการสอนมีความเหมาะสม					
5. การใช้ภาษาและเรียบเรียงถ้อยคำ มีความเหมาะสม เข้าใจง่าย					
องค์ประกอบของแผนการสอน (แต่ละองค์ประกอบ)					
1. ชื่อแผนการสอน					
1.1 ชื่อแผนการสอนมีความเหมาะสม					
1.2 ชื่อแผนการสอนใช้ภาษาและเรียบเรียงถ้อยคำ เข้าใจง่าย					
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ในแผนการสอน มีความ สอดคล้องกับจุดประสงค์ในรูปแบบการเรียนการสอน					
2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจนสามารถแสดงถึง สิ่งที่มุ่งหวังให้เกิดกับผู้เรียน					
2.3 จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ					
3. เนื้อหา					
3.1 เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และสามารถ นำไปสู่การบรรลุได้					
3.2 เนื้อหามีความเหมาะสมกับผู้เรียน					

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
องค์ประกอบของแผนการสอน (แต่ละองค์ประกอบ)					
4. สื่อการสอน					
4.1 มีการกำหนดสื่อการสอนที่ชัดเจนนำไปสู่การจัดเตรียมได้ง่ายและสะดวก					
4.2 มีการเรียงลำดับสื่อที่ใช้ได้อย่างเหมาะสม					
4.3 มีการเตรียมตัวอย่างของสื่อการสอนได้อย่างเหมาะสม					
5. กิจกรรมการเรียนการสอน					
5.1 ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม มีความเหมาะสม					
5.2 การกำหนดกิจกรรมแต่ละขั้นตอน มีความชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติได้					
5.3 การจัดการเรียนสอนยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม					
5.4 การดำเนินกิจกรรมแต่ละขั้นตอนครอบคลุมและสอดคล้องกับสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน					
6. การวัดและประเมินผล					
6.1 การวัดผลและประเมินผลมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน					
6.2 การวัดผลและประเมินผลมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของแผนการสอน					
6.3 เครื่องมือที่ใช้วัดผล มีความชัดเจนและสามารถนำไปใช้ได้					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ประเมิน

**แบบทดสอบวัดความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชน
หน่วยที่ 1 ชุมชนศึกษา**

ชื่อ.....รหัสนักศึกษา.....ชั้นปี.....

คำชี้แจง ให้นักศึกษาเลือกคำตอบที่ถูกต้องหรือเหมาะสมที่สุดเพียงข้อเดียว

ตัวชี้วัด	แบบทดสอบวัดความรู้ในการส่งเสริมสุขภาพชุมชน
ตัวชี้วัดที่ 1 อธิบายการใช้เครื่องมือทางการศึกษาชุมชนได้ทั้ง 7 ชั้น	1. เครื่องมือชนิดใดที่ทำให้ทราบลักษณะกายภาพของชุมชน ก. โครงสร้างชุมชน ข. ประวัติบุคคลสำคัญ ค. แผนที่เดินดิน ง. ปฏิทินชุมชน
	2. แผนผังเครือข่ายสามารถทำให้เรียนรู้สิ่งใด ก. ระบบบริการสุขภาพของชุมชน ข. ศักยภาพองค์กรเชิงปฏิบัติการ ค. เหตุการณ์ในชุมชนที่มีการเปลี่ยนแปลง ง. มองปัญหาสุขภาพเชิงระบบ
	3. เครื่องมือชนิดใดที่สามารถคาดเดาการถ่ายทอดโรคทางพันธุกรรม ก. ประวัติบุคคลสำคัญ ข. ระบบสุขภาพชุมชน ค. แผนผังเครือข่าย ง. ปฏิทินชุมชน
ตัวชี้วัดที่ 2 สามารถนำข้อมูลที่ได้มาไปวิเคราะห์เป็นข้อมูลพื้นฐาน	4. สิ่งใดจะเป็นตัวบ่งชี้ภาวะสุขภาพอนามัยของชุมชนได้ ก. ดัชนีมวลกาย ข. ดัชนีอนามัย ค. ดัชนีเศรษฐกิจ ง. ดัชนีการค้า

ตัวชี้วัด	แบบทดสอบวัดความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชน
ตัวชี้วัดที่ 3 อธิบาย สุขภาพิบาลชุมชน	5. การจัดการขยะเปียกในครัวเรือนควรทำอย่างไร ก. หมัก ข. เผา ค. รีไซเคิล ง. ฝังกลบ
	6. ข้อใดเป็นคุณสมบัติทางกายภาพของน้ำเสียคืออะไร ก. ความเป็นกรด - ด่าง ข. แบคทีเรีย ค. ความขุ่น ง. โลหะหนัก

เฉลย

1. ค

2. ง

3. ค

4. ข

5. ก

6. ค

แบบทดสอบวัดความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชน

หน่วยที่ 2 การวินิจฉัยชุมชน

ชื่อ.....รหัสนักศึกษา.....ชั้นปี.....

คำชี้แจง ให้นักศึกษาเลือกคำตอบที่ถูกต้องหรือเหมาะสมที่สุดเพียงข้อเดียว

ตัวชี้วัด	แบบทดสอบวัดความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชน
ตัวชี้วัดที่ 4 อธิบายการ จัดลำดับความสำคัญ ของปัญหา	<p>1. ข้อใดไม่ใช่องค์ประกอบในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา</p> <p>ก. ความสามารถในการแก้ไข</p> <p>ข. ขนาดของปัญหา</p> <p>ค. ความรุนแรงของปัญหา</p> <p>ง. ความยาก-ง่าย</p>
	<p>2. จุดประสงค์ของการประเมินภาวะอนามัยคือสิ่งใด</p> <p>ก. เพื่อให้ทราบจำนวนค่าใช้จ่ายที่เสียไปกับสุขภาพ</p> <p>ข. เพื่อให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพจากโรงพยาบาล</p> <p>ค. เพื่อให้ทราบจำนวนผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาสุขภาพ</p> <p>ง. เพื่อให้ทราบสถานการณ์สุขภาพของประชาชน</p>
	<p>3. การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาสาธารณสุขสามารถใช้หลักการใด ประยุกต์ให้ได้</p> <p>ก. หลักการทางระบาดวิทยา</p> <p>ข. หลักการบริหารงานสาธารณสุขแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์</p> <p>ค. หลักการจัดทำฐานข้อมูลทางด้านสุขภาพ</p> <p>ง. หลักการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม</p>
	<p>4. ประโยชน์ของการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาคืออะไร</p> <p>ก. บอกความเป็นไปได้ในการแก้ไขปัญหา</p> <p>ข. ระบุบทบาทของผู้มีส่วนร่วม</p> <p>ค. ให้เปรียบเทียบกับมาตรฐานตัวชี้วัด</p> <p>ง. บอกความวิตกกังวลของชุมชนด้านสุขภาพ</p>

ตัวชี้วัด	แบบทดสอบวัดความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชน
ตัวชี้วัดที่ 5 อธิบายการจัดทำประชาคม	5. ข้อใดไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการทำประชาคม <ul style="list-style-type: none"> ก. การทำประชาคม ไม่ต้องรอให้ราชการสั่งการ ข. การทำประชาคม ไม่ต้องมีผู้รู้ ผู้นำชุมชน ผู้นำกลุ่มปราชญ์ ค. การทำประชาคม ไม่ต้องมีกฎหมายเฉพาะรองรับ ง. การทำประชาคม ไม่มีงบประมาณเฉพาะที่จะใช้เป็นค่าตอบแทน
	6. สิ่งที่ต้องเตรียมความพร้อมในการทำประชาคมคืออะไร <ul style="list-style-type: none"> ก. ประเมินผลโครงการ ข. เขียนโครงการ ค. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ง. การดำเนินงาน

เฉลย

1. ก

2. ง

3. ก

4. ก

5. ข

6. ค

แบบทดสอบวัดความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชน

หน่วยที่ 3 การเขียนแผนงาน

ชื่อ.....รหัสนักศึกษา.....ชั้นปี.....

คำชี้แจง ให้นักศึกษาเลือกคำตอบที่ถูกต้องหรือเหมาะสมที่สุดเพียงข้อเดียว

ตัวชี้วัด	แบบทดสอบวัดความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชน
ตัวชี้วัดที่ 6 อธิบาย การเขียนการจัดทำแผน	<p>1. แผนงานที่ดีควรเป็นอย่างไร</p> <p>ก. สามารถสลับสับเปลี่ยนความรับผิดชอบได้ตลอด</p> <p>ข. มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน</p> <p>ค. ต้องปฏิบัติให้ตรงตามแผน ไม่สามารถยืดหยุ่นได้</p> <p>ง. สามารถใช้งบประมาณเกินจริงได้</p>
ตัวชี้วัดที่ 7 อธิบาย การเขียนรูปแบบ การเขียนโครงการ	<p>2. การวางแผนแก้ไขปัญหอนามัยชุมชนต้องพิจารณาสิ่งใดบ้าง</p> <p>ก. แหล่งเงินสนับสนุนเพิ่มเติม</p> <p>ข. เกณฑ์ประเมินต้องยืดหยุ่นตลอดเวลา</p> <p>ค. ความสามารถในการปฏิบัติงาน</p> <p>ง. เลือกปัญหาตามที่อยู่ปฏิบัติงานนัด</p>
ตัวชี้วัดที่ 7 อธิบาย การเขียนรูปแบบ การเขียนโครงการ	<p>3. การเขียนโครงการที่ดีควรจะเป็นอย่างไร</p> <p>ก. สามารถสลับสับเปลี่ยนความรับผิดชอบได้ตลอด</p> <p>ข. ยึดแหล่งทุนงบประมาณเป็นหลักในการดำเนินงาน</p> <p>ค. สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ทำโครงการ</p> <p>ง. รายละเอียดของโครงการต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์</p>
	<p>4. ส่วนใดของโครงการที่มีความสำคัญในการนำ</p> <p>ก. วัตถุประสงค์</p> <p>ข. ผู้รับผิดชอบโครงการ</p> <p>ค. หลักการและเหตุผล</p> <p>ง. งบประมาณและทรัพยากรที่ต้องใช้</p>

ตัวชี้วัด	แบบทดสอบวัดความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชน
ตัวชี้วัดที่ 8 อธิบาย กระบวนการ การมีส่วนร่วม	<p>5.การมีส่วนร่วมก่อให้เกิดผลดีอย่างไร</p> <p>ก. บังบอกทิศทางสถานะทางสุขภาพของชุมชน</p> <p>ข. มีการถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกัน</p> <p>ค. สามารถเชื่อมโยงสาเหตุของปัญหาได้</p> <p>ง. บอกอัตราของประชากรที่เสี่ยงต่อการป่วย</p> <hr/> <p>6.การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ โครงการ เป็นการมีส่วนร่วมแบบใด</p> <p>ก. การลงแรงงาน</p> <p>ข. การรับรู้ข่าวสาร</p> <p>ค. การกำหนดกิจกรรม</p> <p>ง. การประสาน</p>

เฉลย

1. ข

2. ค

3. ง

4. ก

5. ข

6. ค

แบบทดสอบวัดความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชน

หน่วยที่ 4 เทคนิคการทำโครงการ

ชื่อ.....รหัสนักศึกษา.....ชั้นปี.....

คำชี้แจง ให้นักศึกษาเลือกคำตอบที่ถูกต้องหรือเหมาะสมที่สุดเพียงข้อเดียว

ตัวชี้วัด	แบบทดสอบวัดความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชน
ตัวชี้วัดที่ 9 อธิบาย	1. ข้อใดเรียงลำดับกระบวนการดำเนินโครงการได้ถูกต้อง
เทคนิคที่ใช้ในการ	ก. 1. เก็บรวบรวมข้อมูล 2. วิเคราะห์ข้อมูล
ดำเนินงาน	3. วางแผนการประเมิน 4. รายงานผลการประเมิน
	ข. 1. วิเคราะห์ข้อมูล 2. เก็บรวบรวมข้อมูล
	3. วางแผนการประเมิน 4. รายงานผลการประเมิน
	ค. 1. วางแผนการประเมิน 2. เก็บรวบรวมข้อมูล
	3. วิเคราะห์ข้อมูล 4. รายงานผลการประเมิน
	ง. 1. วางแผนการประเมิน 2. วิเคราะห์ข้อมูล
	3. เก็บรวบรวมข้อมูล 4. รายงานผลการประเมิน
	2. ข้อใดคือเทคนิคการควบคุมโครงการ
	ก. การติดตามการดำเนินงานโครงการและแก้ปัญหาอุปสรรค
	ข. การเลือกใช้สื่อที่ใช้ประสานงาน
	ค. การจัดระเบียบการทำงานให้คนกับงานทำงานสอดคล้อง
	ง. เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน
	3. ข้อใดไม่ใช่หลักการของเทคนิคการประสานงาน
	ก. ประสานความคิดผู้ปฏิบัติงานทุกคน
	ข. ประสานความขัดแย้ง
	ค. ประสานกิจกรรมให้สอดคล้องกับนโยบายและวัตถุประสงค์
	ง. ประสานนโยบายและวัตถุประสงค์ ให้ผู้ปฏิบัติงานรับทราบ
	ทั่วกัน

ตัวชี้วัด	แบบทดสอบวัดความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชน
	<p>4. ข้อใดถูกต้องเกี่ยวกับเทคนิคการติดต่อสื่อสาร</p> <p>ก. หยุดฟังคู่สื่อสารเมื่อมีการโต้ตอบ</p> <p>ข. ควรใช้น้ำเสียงที่มีความเข้มแข็ง</p> <p>ค. การใช้สื่อต้องมีความทันสมัย</p> <p>ง. สามารถลงพื้นที่ได้ตลอดเวลา</p>
	<p>5. เมื่อการดำเนินโครงการเกิดความเห็นที่ไม่ตรงกันควรใช้เทคนิคใด</p> <p>ก. เทคนิคการจัดการความขัดแย้ง</p> <p>ข. เทคนิคการควบคุมโครงการ</p> <p>ค. เทคนิคการติดต่อสื่อสาร</p> <p>ง. เทคนิคการประสานงาน</p>
	<p>6. ในการทำดำเนินโครงการ การเคารพในสิทธิและเสรีภาพของตนเองและเพื่อนสมาชิก เป็นเทคนิคใด</p> <p>ก. เทคนิคการเป็นผู้นำ</p> <p>ข. เทคนิคการประสานงาน</p> <p>ค. เทคนิคการบริการที่ดี</p> <p>ง. เทคนิคการทำงานเป็นทีม</p>

เฉลย

1. ค

2. ก

3. ข

4. ก

5. ก

6. ง

แบบทดสอบวัดความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชน

หน่วยที่ 5 การประเมินผล

ชื่อ.....รหัสนักศึกษา.....ชั้นปี.....

คำชี้แจง ให้นักศึกษาเลือกคำตอบที่ถูกต้องหรือเหมาะสมที่สุดเพียงข้อเดียว

ตัวชี้วัด	แบบทดสอบวัดความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชน
ตัวชี้วัดที่ 10 สามารถเลือกการวัดผลเหมาะสมกับการดำเนินงาน	<p>1. การประเมินความก้าวหน้าเป็นระยะ ๆ โดยตรวจสอบว่าโครงการนั้นมีการดำเนินไปมากน้อยเพียงไรเป็นการประเมินแบบใด</p> <p>ก. ประเมินผลก่อนเริ่มโครงการ</p> <p>ข. ประเมินผลระหว่างการดำเนินโครงการ</p> <p>ค. ประเมินผลเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ</p> <p>ง. ถูกทุกข้อ</p> <hr/> <p>2. การประเมินผลเมื่อเสร็จสิ้นโครงการสามารถประเมินผลกระทบได้หรือไม่ เพราะเหตุใด</p> <p>ก. ได้ เพราะผลที่เกิดขึ้นบางอย่างไม่ได้อยู่ในวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้</p> <p>ข. ได้ เพราะบางครั้งการทำโครงการมีการยืดขยายเวลา</p> <p>ค. ไม่ได้ เพราะไม่ได้อยู่ในระยะเวลาที่โครงการกำหนด</p> <p>ง. ไม่ได้ เพราะเป็นการสิ้นเปลืองเวลาและทรัพยากร</p>
ตัวชี้วัดที่ 11 สามารถสรุปผลกับเกณฑ์มาตรฐานได้	<p>3. ข้อใดถูกต้องเกี่ยวกับการประเมินประสิทธิผล</p> <p>ก. วัดจากผลผลิตของโครงการเปรียบเทียบกับกลุ่มเป้าหมายของโครงการที่กำหนดไว้</p> <p>ข. พิจารณาจาก ความสอดคล้อง ความสมบูรณ์ ความเหมาะสม รวมทั้งประโยชน์</p> <p>ค. การทำงานให้เกิดผลมากที่สุดโดยใช้ทรัพยากรน้อยที่สุด</p> <p>ง. ประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดสามารถเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายกับเกณฑ์ที่กำหนด</p>

ตัวชี้วัด

แบบทดสอบวัดความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชน

ตัวอย่างสถานการณ์

“หากโครงการจัดหาน้ำสะอาดของบ้านเชิงเนินกำหนดเป้าหมายให้ร้อยละ 80 ของครัวเรือนมีน้ำสะอาดใช้ โดยก่อนเริ่มโครงการครัวเรือนมีน้ำใช้สะอาดเพียงร้อยละ 20 และเมื่อเสร็จสิ้นโครงการครัวเรือนมีน้ำใช้ร้อยละ 60”

4. จากตัวอย่างสถานการณ์ควรประเมินผลความสำเร็จแบบใด

- ก. ประเมินผลแบบประสิทธิภาพ
- ข. ประเมินผลแบบประสิทธิผล
- ค. ประเมินผลแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์
- ง. ไม่ได้ เพราะเป็นการสิ้นเปลืองเวลาและทรัพยากร

5. จากตัวอย่างสถานการณ์ข้อที่ 4 ความสำเร็จของการจัดหาน้ำสะอาดของบ้านเชิงเนินคิดเป็นร้อยละเท่าใด

- ก. ร้อยละ 33
- ข. ร้อยละ 60
- ค. ร้อยละ 67
- ง. ร้อยละ 80

ตัวอย่างสถานการณ์

“โครงการอบรมความรู้ของอาสาสมัครสาธารณสุขของรพ.สต.บ้านแหลมโพธิ์ เสียค่าใช้จ่ายในการอบรม จำนวน 80 คน เป็นเงิน 6000 บาท รพ.สต.ท่าทองอบรม อสม.จำนวน 100 คน เป็นเงิน 6500 บาท

6. จากตัวอย่างสถานการณ์ควรประเมินผลความสำเร็จแบบใด

- ก. ประเมินผลแบบประสิทธิภาพ
- ข. ประเมินผลแบบประสิทธิผล
- ค. ประเมินผลแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์
- ง. ไม่ได้ เพราะเป็นการสิ้นเปลืองเวลาและทรัพยากร

เฉลย

1. ข 2. ก 3. ก 4. ข 5. ค 6. ก

แบบประเมินทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน
ตามรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ และการรับใช้สังคม
เพื่อส่งเสริมสมรรถนะในการส่งเสริมสุขภาพชุมชน สำหรับนักศึกษาสาธารณสุข

คำชี้แจง	เป็นแบบประเมินทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน ด้วยเนื้อหาสถานการณ์ เรื่องโรคไข้เลือดออก 1 สถานการณ์ โดยใช้บริบทจริงของประชาชนในหมู่ที่ 7 บ้านเต็งสำนึก
จุดประสงค์	นักศึกษาสามารถนำความรู้ ความเข้าใจการส่งเสริมสุขภาพชุมชนไปเชื่อมโยงและประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง
ขั้นตอน	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์จริงที่เป็นปัญหา 2. นักศึกษาจัดทำประชาคมร่วมกับประชาชน เพื่อหาแนวทางการแก้ไข 3. นักศึกษาวางแผนในการแก้ไขปัญหาและจัดทำโครงการ 1 โครงการ พร้อมประเมินผล

สถานการณ์

บ้านเต็งสำนึก หมู่ที่ 7 ตำบลดอนทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ของอำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ห่างจากอำเภอเมืองประมาณ 15 กิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่ม ลักษณะดินร่วนปนทราย พื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ทำนาทำสวน และใช้เลี้ยงสัตว์ พื้นที่ของหมู่บ้านมีทั้งหมด จำนวน 2,191 ไร่ คลอง จำนวน 2 แห่ง ฝ่าย จำนวน 2 แห่ง บ่อน้ำตื้น จำนวน 58 แห่ง สระน้ำ จำนวน 8 แห่ง บ่อบาดาล จำนวน 4 แห่ง ประปาหมู่บ้าน จำนวน 1 แห่ง ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีแหล่งน้ำที่ใช้สำหรับเพาะพันธุ์ยุ้งลายเป็นจำนวนมาก ในหมู่บ้านเต็งสำนึกนี้พบผู้ป่วย 6 ราย แบ่งเป็นปี 2554 พบ 1 ราย ปี 2555 พบ 2 ราย ปี 2556 พบ 3 ราย ด้วยสถานการณ์การระบาดของโรคไข้เลือดออกจึงต้องมีการเฝ้าระวังและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออก จากจำนวนตัวเลขแสดงให้เห็นว่าสถิติมีการเพิ่มขึ้น ซึ่งโรคไข้เลือดออกเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของประเทศ โดยมียุ้งลายเป็นพาหะ มีแนวโน้มการระบาดในช่วงฤดูฝนของทุกปี และพบจำนวนประชากรที่ป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกมากขึ้นเช่นกัน

ประเด็นการประเมินและเกณฑ์การให้คะแนนทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
การมีส่วนร่วมกับชุมชน	ผู้เรียนสามารถทำโครงการ/กิจกรรมได้รับการสนับสนุนงบประมาณหรือร่วมดำเนินการจากองค์กรหรือหน่วยงานอื่นๆ	ผู้เรียนสามารถนำโครงการ/กิจกรรมเป็นส่วนหนึ่งในแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือแผนของหน่วยงานอื่นๆ	ผู้เรียนสามารถ ประชุม ประชาคมและมีส่วนร่วมในดำเนินโครงการ/กิจกรรมไม่ใช้งบประมาณอย่างน้อย 1 โครงการ	ผู้เรียนสามารถสามารถจัดประชุมประชาคมเพื่อทำการทบทวนปรับปรุง และบูรณาการโดยใช้ข้อมูลแผนชุมชนเดิม	ผู้เรียนสามารถสรุปสถานะข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน/ชุมชนในภาพรวม ได้

ประเด็นการประเมินและเกณฑ์การให้คะแนนทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
การบริหารการจัดการ	<p>แสดงสมรรถนะระดับที่ 4 และสามารถตัดสินใจได้ โดยมีการคำนวณผลได้ผลเสียอย่างชัดเจน บริหารจัดการและทุ่มเทเวลา ตลอดจนทรัพยากร เพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุดต่อภารกิจตามที่วางแผนไว้</p>	<p>แสดงสมรรถนะระดับที่ 3 และสามารถพัฒนาวิธีการทำงานเพื่อให้ได้ผลงานที่โดดเด่น เช่น การทำการพัฒนาระบบขั้นตอน วิธีการทำงาน เพื่อให้ได้ผลงานที่โดดเด่น และแตกต่าง</p>	<p>แสดงสมรรถนะระดับที่ 2 และสามารถทำงานได้ผลงานตามที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เสนอหรือทดลองวิธีการทำงานแบบใหม่ที่มีประสิทธิภาพมากกว่าเดิม เพื่อให้ได้ผลงานตามที่กำหนดไว้</p>	<p>แสดงสมรรถนะระดับที่ 1 และสามารถทำงานได้ ผลงานตามเป้าหมายที่วางไว้ หมั่นติดตามผลงาน และประเมินผล งานของตน โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดขึ้น โดยไม่ได้ถูกบังคับ เช่น ถามว่าผลงานดีหรือยัง หรือต้องปรับปรุงอะไรจึงจะดีขึ้น</p>	<p>แสดงความพยายามในการทำงานให้ดี มีความมานะอดทน ขยันหมั่นเพียรในการทำงานและตรงต่อเวลา แสดงออกว่าต้องการทำงานให้ได้ดีขึ้น เช่น ถามถึงวิธีการ หรือขอแนะนำอย่าง กระตือรือร้น สนใจใคร่รู้</p>

ประเด็นการประเมินและเกณฑ์การให้คะแนนทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
การทำงานเป็นทีม	แสดงสมรรถนะที่ 4 และสามารถนำทีมให้ปฏิบัติภารกิจให้ได้ผลสำเร็จช่วยประสานรอยร้าว หรือคลี่คลายแก้ไขข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นในทีม	แสดงสมรรถนะที่ 3 และสนับสนุนและช่วยเหลืองานเพื่อนร่วมทีมคนอื่น ๆ แสดงน้ำใจให้ความช่วยเหลือแก่เพื่อนร่วมงานที่มีเหตุจำเป็นโดยไม่ต้องให้ร้องขอ	แสดงสมรรถนะที่ 2 และประสานความร่วมมือของสมาชิกในทีม รับฟังความเห็นของสมาชิกในทีม เต็มใจเรียนรู้จากผู้อื่น ประมวลความคิดเห็นต่าง ๆ มาใช้ ประกอบการตัดสินใจหรือวางแผนงานร่วมกันในทีม	แสดงสมรรถนะที่ 1 และให้ความร่วมมือในการทำงานกับเพื่อนร่วมงาน สร้างสัมพันธ์เข้ากับผู้อื่นในกลุ่มได้ดี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ให้ความร่วมมือกับผู้อื่นในทีมด้วยดี	สามารถทำงานในส่วนตัวตนได้รับมอบหมายได้สำเร็จ และรายงานให้สมาชิกทราบความคืบหน้าของการดำเนินงานหรือข้อมูลอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานอย่างต่อเนื่อง

ประเด็นการประเมินและเกณฑ์การให้คะแนนทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
ความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ	แสดงสมรรถนะระดับที่ 4 และสนับสนุนให้เกิดบรรยากาศแห่งการพัฒนาความเชี่ยวชาญในองค์กร ด้วยการจัดสรรทรัพยากร เครื่องมือ อุปกรณ์ที่เอื้อต่อการพัฒนา	แสดงสมรรถนะระดับที่ 3 และศึกษา พัฒนาตนเองให้มีความรู้ และความเชี่ยวชาญในงานมากขึ้น และสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ให้ปฏิบัติได้อย่างกว้างขวางครอบคลุมทั้งในเชิงลึก และเชิงกว้างอย่างต่อเนื่อง	แสดงสมรรถนะที่ 2 และสามารถนำความรู้ วิชาการ หรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ได้ศึกษามาปรับ ประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้โดยเข้าใจ ประเด็นและผลกระทบของวิทยาการต่างๆ	แสดงสมรรถนะที่ 1 และกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้ สนใจเทคโนโลยีและองค์ความรู้ใหม่ ๆ ในสาขาอาชีพของตน ติดตามแนวโน้ม วิทยาการที่ทันสมัย และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับงานอย่างต่อเนื่อง	แสดงความสนใจองค์ความรู้ใหม่ ๆ ในสาขาอาชีพของตน

ประเด็นการประเมินและเกณฑ์การให้คะแนนทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
การบริการ	<p>แสดงสมรรถนะระดับที่ 4 และสามารถเข้าใจ และให้บริการที่ตรงตามความต้องการที่แท้จริงของประชาชนได้มองเห็นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับประชาชน ในระยะยาว และสามารถเปลี่ยนแปลงวิธีหรือขั้นตอนการให้บริการ เพื่อให้ประชาชน ได้ประโยชน์สูงสุด</p>	<p>แสดงสมรรถนะระดับที่ 3 และให้บริการที่เกินความคาดหวัง คอยให้ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับงานที่กำลังให้บริการอยู่ ซึ่งเป็นประโยชน์แก่ประชาชน แม้ว่าประชาชนจะไม่ได้ถามถึง หรือไม่ทราบมาก่อนให้บริการที่เกินความคาดหวังในระดับทั่วไป</p>	<p>แสดงสมรรถนะที่ 2 และเต็มใจช่วยแก้ปัญหาให้กับประชาชนได้ รับเป็นธุระช่วยแก้ปัญหาหรือหาแนวทางแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นแก่ประชาชน อย่างรวดเร็ว เต็มใจ ไม่บ่ายเบี่ยง ไม่แก้ตัว หรือปิดภาวะ</p>	<p>แสดงสมรรถนะที่ 1 และสามารถให้บริการที่ประชาชนต้องการได้ ให้ข้อมูล ข่าวสาร ของการบริการที่ถูกต้อง ชัดเจนแก่ประชาชนได้ตลอดการให้บริการ ประสานงานภายในหน่วยงาน และกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>แสดงความเต็มใจ ให้บริการ ที่เป็นมิตร สุภาพ เต็มใจต้อนรับ ให้คำแนะนำ และคอยติดตามเรื่อง เมื่อประชาชนมีคำถาม ข้อเรียกร้องที่เกี่ยวข้องกับภารกิจ</p>

ประเด็นการประเมินและเกณฑ์การให้คะแนนทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
จริยธรรม	แสดงสมรรถนะที่ 4 และยอมรับข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับการตำหนิไม่ปิดความรับผิดชอบให้ผู้อื่น	แสดงสมรรถนะที่ 3 และตัดสินใจในหน้าที่ด้วยความถูกต้อง โปร่งใส เป็นธรรม แม้ผลก่อความไม่พึงพอใจให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือเสียประโยชน์	แสดงสมรรถนะที่ 2 และยึดมั่นในหลักการ จรรยาบรรณของวิชาชีพ เสียสละความสุขสบาย ตลอดจนความพึงพอใจส่วนตัว โดยมุ่งให้ภารกิจในหน้าที่สัมฤทธิ์ผลเป็นสำคัญ	แสดงสมรรถนะที่ 1 และมีสัจจะเชื่อถือได้ รักษาവാจา มีสัจจะเชื่อถือได้ พูดอย่างไรทำอย่างนั้น ไม่บิดเบือน อ้างข้อยกเว้นให้ตนเอง	ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต แสดงความคิดเห็นของตน ตามหลักวิชาชีพอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมา

ผู้ประเมินคนที่.....

กลุ่มที่ประเมิน.....

แบบกรอกคะแนนทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน

นักศึกษา ลำดับที่	ประเด็นการวัด/คะแนน																									รวม (30)					
	การมีส่วนร่วมกับ ชุมชน					การบริหารการ จัดการ					การทำงานเป็นทีม					ความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ					การบริการ						จริยธรรม				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5		1	2	3	4	5
1																															
2																															
3																															
4																															
5																															
6																															
7																															
8																															
9																															
10																															
11																															

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ประเมิน

แบบบันทึกสภาพการจัดการเรียนการสอน

รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ และการรับใช้สังคมเพื่อ

ส่งเสริมสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน สำหรับนักศึกษาสาธารณสุข

ครั้งที่ วันเดือนปี.....

สถานที่.....

หัวข้อ.....

❖ สภาพบรรยากาศทั่วไป

.....

.....

.....

.....

❖ ปัญหาของผู้สอน

.....

.....

.....

.....

วิธีแก้ไข

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

❖ ปัญหาของผู้เรียน

.....
.....
.....
.....

วิธีแก้ไข

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....

❖ ปัญหาการจัดการเรียนการสอน

.....
.....
.....
.....

วิธีแก้ไข

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....

ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลคะแนนระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ และการรับใช้สังคม เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน สำหรับนักศึกษาสาธารณสุข
2. ผลคะแนนระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความเหมาะสมของเอกสารประกอบรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ และการรับใช้สังคมเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน สำหรับนักศึกษาสาธารณสุข
3. ผลการหาค่าดัชนีประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอน
4. ผลการเปรียบเทียบคะแนนสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชนก่อนการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ได้พัฒนาขึ้นระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ได้แก่
 - 4.1 ผลการเปรียบเทียบคะแนนสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน
 - 4.2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชน
 - 4.3 ผลการเปรียบเทียบคะแนนทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน
5. ผลการเปรียบเทียบคะแนนสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชนหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ได้พัฒนาขึ้นระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ได้แก่
 - 5.1 ผลการเปรียบเทียบคะแนนสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน
 - 5.2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชน
 - 5.3 ผลการเปรียบเทียบคะแนนทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน
6. ผลการเปรียบเทียบคะแนนสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชนของกลุ่มทดลองระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ได้แก่
 - 6.1 ผลการเปรียบเทียบคะแนนสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน
 - 6.2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชน
 - 6.3 ผลการเปรียบเทียบคะแนนทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน
7. ผลการวิเคราะห์คะแนนประเมินทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน 6 ด้าน ในกลุ่มควบคุม
8. ผลการวิเคราะห์คะแนนประเมินทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน 6 ด้าน ในกลุ่มทดลอง

ตาราง 34 แสดงผลคะแนนระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์และการรับใช้สังคมเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน สำหรับนักศึกษาสาธารณสุข

ข้อ ที่	รายการประเมิน	คะแนนระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)									รวม	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
		1	2	3	4	5	6	7	8	9				
1.	หลักการ													
1.1	มีความชัดเจน สามารถแสดง จุดเน้น ของรูปแบบ การเรียนการสอน	4	5	3	4	4	3	4	4	5	36.00	4.00	0.71	มาก
1.2	มีความสอดคล้อง กับแนวคิดพื้นฐานที่ นำมาพัฒนารูปแบบ การเรียนการสอน	3	4	5	5	4	5	5	4	4	39.00	4.33	0.71	มาก
1.3	สามารถบอกเหตุผล สนับสนุน สาเหตุใน การพัฒนา รูปแบบ การเรียนการสอน	4	5	4	4	5	5	5	4	4	40.00	4.44	0.53	มาก
1.4	มีความชัดเจน เพียงพอสามารถ ใช้เป็นกรอบในการ กำหนดสาระและ วิธีการใน องค์ประกอบอื่นๆ ได้	5	4	4	4	4	5	4	4	4	38.00	4.22	0.44	มาก

ตาราง 34 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	คะแนนระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)									รวม	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
		1	2	3	4	5	6	7	8	9				
1.5	การใช้ภาษาและ เรียบเรียงถ้อยคำ มี ความเหมาะสม เข้าใจง่าย	4	5	5	5	4	4	4	4	3	38.00	4.22	0.67	มาก
2. วัตถุประสงค์														
2.1	มีความสอดคล้อง กับหลักการ	4	5	5	5	4	5	5	5	4	42.00	4.67	0.50	มากที่สุด
2.2	ความเป็นไปได้ใน การปฏิบัติจริง	4	5	5	5	4	4	4	4	5	40.00	4.44	0.53	มาก
2.3	มีความชัดเจน สามารถแสดงถึงสิ่ง ที่มุ่งหวังให้เกิดกับ ผู้เรียน	4	5	5	4	4	4	4	5	4	39.00	4.33	0.50	มาก
2.4	การใช้ภาษาและ เรียบเรียงถ้อยคำ มี ความเหมาะสม เข้าใจง่าย	4	4	4	4	4	5	4	4	4	37.00	4.11	0.33	มาก
3. เนื้อหา														
3.1	ครอบคลุมตาม เนื้อหาสาระที่ จำเป็นต้องใช้ตาม หลักสูตร	5	4	4	4	5	4	5	5	4	40.00	4.44	0.53	มาก
3.2	มีการจัดเรียงลำดับ ของเนื้อหาอย่าง ต่อเนื่อง	4	5	5	4	4	4	5	4	4	39.00	4.33	0.50	มาก

ตาราง 34 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	คะแนนระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)									รวม	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
		1	2	3	4	5	6	7	8	9				
		3.3	มีความสอดคล้อง กับหลักการและ วัตถุประสงค์	4	4	4	4	4	4	5				
3.4	มีความเหมาะสม และเป็นประโยชน์ ต่อผู้เรียน	4	4	4	5	4	4	5	4	4	38.00	4.22	0.44	มาก
4. กิจกรรม														
4.1	มีความชัดเจนใน กระบวนการเรียน การสอนที่กำหนดไว้ ในรูปแบบการเรียน การสอน	4	5	5	4	4	4	4	4	4	38.00	4.22	0.44	มาก
4.2	ความเป็นไปได้ใน การนำไปปฏิบัติ	4	4	4	4	4	3	5	4	5	37.00	4.11	0.60	มาก
4.3	มีความสอดคล้อง กับวัตถุประสงค์	4	4	5	4	4	4	4	4	4	37.00	4.11	0.33	มาก
4.4	มีการเรียบเรียงไว้ เป็นลำดับขั้นตอน	5	4	4	4	4	4	4	4	5	38.00	4.22	0.44	มาก
5. การวัดและการประเมินผล														
5.1	มีความเหมาะสม ของหลักเกณฑ์และ แนวทางการ ประเมิน	4	4	4	4	5	4	4	4	4	37.00	4.11	0.33	มาก
5.2	มีความชัดเจนและ สามารถเป็นไปได้ ในการนำไปปฏิบัติ	4	5	4	5	4	4	4	4	4	38.00	4.22	0.44	มาก

ตาราง 34 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	คะแนนระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)									รวม	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
		1	2	3	4	5	6	7	8	9				
5.3	มีความสอดคล้อง กับวัตถุประสงค์	4	4	5	4	4	4	4	4	5	38.00	4.22	0.44	มาก
	รวม											4.26	0.49	มาก

ตาราง 35 แสดงผลคะแนนระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความเหมาะสมของเอกสารประกอบรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์และการรับใช้สังคมเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน สำหรับนักศึกษาสาธารณสุข

ข้อ ที่	รายการประเมิน	คะแนนระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)									รวม	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
		1	2	3	4	5	6	7	8	9				
ตอนที่ 1 แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน														
1.	รายละเอียดใน ความเป็นมาและ ความสำคัญของ ปัญหาที่มีความ ชัดเจนเข้าใจง่าย	4	4	3	4	4	4	4	4	4	35	3.89	0.33	มาก
2.	ทฤษฎีและแนวคิด ที่เกี่ยวข้องมีความ ชัดเจนสามารถ เข้าใจใน กระบวนการบูรณ การในทฤษฎีได้	5	4	4	4	4	5	4	4	4	38	4.22	0.44	มาก
3.	องค์ประกอบของ รูปแบบการเรียน การสอนมีความ ชัดเจน	4	5	5	4	4	4	5	4	4	39	4.33	0.50	มาก
4.	คำแนะนำในการใช้ รูปแบบการเรียน การสอนมีความ ชัดเจนเพียงพอที่จะ นำรูปแบบการเรียน การสอนไปใช้อย่าง ได้ผล	4	4	4	4	3	4	4	4	4	35	3.89	0.33	มาก

ตาราง 35 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	คะแนนระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)									รวม	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
		1	2	3	4	5	6	7	8	9				
5.	รายละเอียดใน คำแนะนำการใช้ รูปแบบการเรียน การสอนบอก เกี่ยวกับการ จัดเตรียมสิ่งที่ จำเป็นในการจัด กิจกรรมตามรูปแบบ การเรียนการสอน อย่างครบถ้วน	4	4	4	4	4	5	4	4	4	37	4.11	0.33	มาก
6.	กำหนดการของ รูปแบบการเรียน การสอนมีความ ชัดเจน	5	4	5	4	4	4	5	5	5	41	4.56	0.53	มากที่สุด
7.	บทบาทของ ครูผู้สอนมีความ ชัดเจน ง่ายต่อการ เตรียมตัว และ สามารถปฏิบัติได้	4	5	5	5	5	5	4	4	4	41	4.56	0.53	มากที่สุด
8.	การกล่าวถึงวิธีการ วัดและประเมินผล การเรียนตาม รูปแบบการเรียน การสอน ชัดเจน เข้าใจง่าย	5	5	5	5	4	5	5	4	4	42	4.67	0.50	มากที่สุด

ตาราง 35 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	คะแนนระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)									รวม	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
		1	2	3	4	5	6	7	8	9				
ตอนที่ 2 แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการสอน														
การกำหนดองค์ประกอบของแผนการสอน (ภาพรวม)														
1.	การกำหนด องค์ประกอบของ แผนการสอน ครบถ้วน ครอบคลุม ตามความต้องการ	4	4	4	4	5	4	4	4	4	37	4.11	0.33	มาก
2.	การเรียงลำดับ องค์ประกอบของ แผนการสอน มี ความเหมาะสม เข้าใจง่าย	4	4	4	4	4	4	4	3	4	35	3.89	0.33	มาก
3.	องค์ประกอบภายใน แผนการสอนมี ความสัมพันธ์ สอดคล้องกัน	4	4	3	4	4	3	4	4	4	34	3.78	0.44	มาก
4.	ชื่อของแผนการสอน มีความเหมาะสม	4	5	4	5	4	4	4	4	5	39	4.33	0.50	มาก
5.	การใช้ภาษาและ เรียบเรียงถ้อยคำ มี ความเหมาะสม เข้าใจง่าย	4	5	5	4	5	4	4	4	5	40	4.44	0.53	มาก
องค์ประกอบของแผนการสอน (แต่ละองค์ประกอบ)														
1. ชื่อแผนการสอน														
1.1	ชื่อแผนการสอนมี ความเหมาะสม	4	4	4	3	4	4	4	4	4	35	3.89	0.33	มาก

ตาราง 35 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	คะแนนระดับความคิดเห็น									รวม	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
		ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)												
		1	2	3	4	5	6	7	8	9				
1.2	ชื่อแผนการสอนใช้ ภาษาและเรียบเรียง ถ้อยคำ เข้าใจง่าย	4	4	4	5	5	5	4	4	5	40	4.44	0.53	มาก
2. จุดประสงค์การเรียนรู้														
2.1	จุดประสงค์การ เรียนรู้ในแผน การสอน มีความ สอดคล้องกับ จุดประสงค์ใน รูปแบบการเรียน การสอน	5	4	4	4	5	4	4	4	5	39	4.33	0.50	มาก
2.2	จุดประสงค์การ เรียนรู้มีความชัดเจน สามารถแสดงถึง สิ่งที่มุ่งหวังให้เกิด กับผู้เรียน	5	5	5	5	4	5	4	4	4	41	4.56	0.53	มากที่สุด
2.3	จุดประสงค์การ เรียนรู้มีความเป็น ไปได้ในการปฏิบัติ	4	3	4	4	4	4	4	4	4	35	3.89	0.33	มาก
3. เนื้อหา														
3.1	เนื้อหาสอดคล้องกับ จุดประสงค์การ เรียนรู้และสามารถ นำไปสู่การบรรลุได้	5	5	4	5	4	5	5	4	4	41	4.56	0.53	มากที่สุด
3.2	เนื้อหามีความ เหมาะสมกับผู้เรียน	4	5	5	5	4	5	5	4	4	41	4.56	0.53	มากที่สุด

ตาราง 35 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	คะแนนระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)									รวม	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
		1	2	3	4	5	6	7	8	9				
4. สื่อการสอน														
4.1	มีการกำหนดสื่อ การสอนที่ชัดเจน นำไปสู่การ จัดเตรียมได้ง่ายและ สะดวก	4	4	4	3	4	4	4	4	4	35	3.89	0.33	มาก
4.2	มีการเรียงลำดับสื่อ ที่ใช้เหมาะสม	4	5	4	4	4	4	4	4	4	37	4.11	0.33	มาก
4.3	มีการเตรียมตัวอย่าง ของสื่อการสอนได้ อย่างเหมาะสม	4	4	4	4	4	4	4	4	3	35	3.89	0.33	มาก
องค์ประกอบของแผนการสอน (แต่ละองค์ประกอบ)														
5. กิจกรรมการเรียนการสอน														
5.1	ขั้นตอนการดำเนิน กิจกรรม มีความ เหมาะสม	4	5	5	4	4	4	5	4	4	39	4.33	0.50	มาก
5.2	การกำหนดกิจกรรม แต่ละขั้นตอน มี ความชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติ ได้	4	4	4	5	4	5	4	5	4	39	4.33	0.50	มาก
5.3	การจัดการเรียนสอน ยึดผู้เรียนเป็น ศูนย์กลางโดยเปิด โอกาสให้ผู้เรียนมี ส่วนร่วม	5	5	5	5	5	5	4	5	4	43	4.78	0.44	มากที่สุด

ตาราง 35 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	คะแนนระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)									รวม	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
		1	2	3	4	5	6	7	8	9				
5.4	การดำเนินกิจกรรม แต่ละขั้นตอน ครอบคลุมและ สอดคล้องกับ สมรรถนะการ ส่งเสริมสุขภาพ ชุมชน	4	5	5	4	5	5	4	4	4	40	4.44	0.53	มาก
6. การวัดและประเมินผล														
6.1	การวัดผลและ ประเมินผลมีความ สอดคล้องกับ จุดประสงค์ของ รูปแบบการเรียนการ สอน	4	5	4	4	5	4	4	4	4	38	4.22	0.44	มาก
6.2	การวัดผลและ ประเมินผลมีความ สอดคล้องกับ จุดประสงค์ของ แผนการสอน	4	4	4	4	4	5	4	4	4	37	4.11	0.33	มาก
6.3	เครื่องมือที่ใช้วัดผล มีความชัดเจนและ สามารถนำไปใช้จริง ได้	4	4	4	3	4	4	4	4	4	35	3.89	0.33	มาก
รวม											4.23	0.43	มาก	

โปรแกรมคำนวณค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I)

พัฒนาโดย ดร.ปกรณีย์ ประจันบาน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

จำนวน คน	คะแนน เต็ม	คะแนนความรู้		ดัชนี ประสิทธิผล	แปรผล
		คะแนนรวม ก่อนเรียน	คะแนนรวม หลังเรียน		
34	150	1947	3908	0.7681	ผ่านเกณฑ์

หมายเหตุ

ค่าดัชนีประสิทธิผลของเอกสารประกอบการเรียน (The Effectiveness Index : E.I.) โดยใช้สูตร
ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 64)

$$\text{ดัชนีประสิทธิผล (E.I)} = \frac{\text{ผลรวมของคะแนนสอบหลัง} - \text{ผลรวมของคะแนนสอบก่อนเรียน}}{(\text{จำนวนนักเรียน} \times \text{คะแนนเต็ม}) - (\text{ผลรวมของคะแนนสอบก่อนเรียน})}$$

เกณฑ์ที่ยอมรับได้ว่าเป็น ค่าดัชนีประสิทธิผล มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

t-test

Group Statistics

Group	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
pretest 1	22	22.8791	1.49579	.31890
2	22	22.2577	1.77646	.37874

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means		t-test for Equality of Means				
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	99% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
pretest	Equal variances assumed	.503	.482	1.255	42	.216	.62136	.49512	-.71451	1.95724
	Equal variances not assumed			1.255	40.816	.217	.62136	.49512	-.71634	1.95907

t-test

Group Statistics

Group	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Kpretest 1	22	9.3636	1.52894	.32597
2	22	8.7273	1.57908	.33666

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means		t-test for Equality of Means				
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	99% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Kpretest	Equal variances assumed	.084	.774	1.358	42	.182	.63636	.46861	-.62799	1.90071
	Equal variances not assumed			1.358	41.956	.182	.63636	.46861	-.62805	1.90078

t-test

Group Statistics

group	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Ppretest 1	22	13.5155	.85861	.18306
2	22	13.5305	.83959	.17900

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means		t-test for Equality of Means				
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	99% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Ppretest	Equal variances assumed	.202	.656	-.059	42	.954	-.01500	.25603	-.70578	.67578
	Equal variances not assumed			-.059	41.979	.954	-.01500	.25603	-.70580	.67580

t-test

Group Statistics

Group	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
posttest 1	22	45.3936	4.13091	.88071
2	22	32.9695	2.41621	.51514

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means		t-test for Equality of Means				
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	99% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
posttest	Equal variances assumed	6.233	.017	12.177	42	.000	12.42409	1.02031	9.67124	15.17694
	Equal variances not assumed			12.177	33.863	.000	12.42409	1.02031	9.63963	15.20855

t-test

Group Statistics

Group	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Kposttest 1	22	22.0000	1.82574	.38925
2	22	15.9545	2.29860	.49006

Independent Samples Test

	Levene's Test for Equality of Variances	t-test for Equality of Means				t-test for Equality of Means				
		F		t		Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	99% Confidence Interval of the Difference	
			Sig.		df				Lower	Upper
Kposttest	Equal variances assumed	1.855	.180	9.660	42	.000	6.04545	.62584	4.35690	7.73401
	Equal variances not assumed			9.660	39.953	.000	6.04545	.62584	4.35280	7.73811

t-test

Group Statistics

group	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pposttest	1	23.3936	3.35029	.71428
	2	17.0150	.80638	.17192

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means		t-test for Equality of Means				
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	99% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Pposttest	Equal variances assumed	89.105	.000	8.682	42	.000	6.37864	.73468	4.39641	8.36086
	Equal variances not assumed			8.682	23.425	.000	6.37864	.73468	4.31947	8.43781

t-test

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	posttest	45.3936	22	4.13091	.88071
	pretest	22.8791	22	1.49579	.31890

Paired Samples Test

		Paired Differences				t	df	Sig. (2-tailed)	Sig. (1-tailed)	
		Paired Differences			99% Confidence Interval of the Difference					
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Lower					Upper
Pair 1	posttest - pretest	22.51455	4.72712	1.00782	19.66103	25.36806	.000	21	.000	.000

t-test

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	Kposttest	22.0000	22	1.82574	.38925
	Kpretest	9.3636	22	1.52894	.32597

Paired Samples Test

		Paired Differences			Paired Differences		t	df	Sig. (2-tailed)	Sig. (1-tailed)
		Paired Differences			99% Confidence Interval of the Difference					
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Lower	Upper				
Pair 1	Kposttest - Kpretest	12.63636	2.46007	.52449	11.15135	14.12138	.000	21	.000	.000

t-test

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	Pposttest	23.3936	22	3.35029	.71428
	Ppretest	13.5155	22	.85861	.18306

Paired Samples Test

		Paired Differences			Paired Differences		t	df	Sig. (2-tailed)	Sig. (1-tailed)
					99% Confidence Interval of the Difference					
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Lower	Upper				
Pair 1	Pposttest - Ppretest	9.87818	3.21793	.68606	7.93569	11.82068	14.398	21	.000	.000

ตาราง 36 ผลการวิเคราะห์คะแนนประเมินทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชนด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชน ในกลุ่มควบคุมหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแบบปกติ

นักศึกษา คนที่	ระดับคะแนนของผู้ประเมิน			\bar{X}	S.D.
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	3	3	4	3.33	0.58
2	3	3	3	3.00	0.00
3	3	4	3	3.33	0.58
4	3	3	3	3.00	0.00
5	4	3	3	3.33	0.58
6	3	3	4	3.33	0.58
7	4	3	3	3.33	0.58
8	3	3	3	3.00	0.00
9	3	3	4	3.33	0.58
10	4	4	4	3.00	0.00
11	4	3	3	3.33	0.58
12	3	3	3	3.00	0.00
13	3	2	3	2.67	0.58
14	3	3	3	3.00	0.00
15	3	3	3	3.00	0.00
16	3	3	3	3.00	0.00
17	3	3	3	3.00	0.00
18	3	3	3	3.00	0.00
19	3	3	3	3.00	0.00
20	3	3	2	2.67	0.58
21	3	3	3	3.00	0.00
22	3	3	2	2.67	0.58
	รวม			3.06	0.26

ตาราง 37 ผลการวิเคราะห์คะแนนประเมินทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชนด้านการบริหาร
ในกลุ่มควบคุมหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแบบปกติ

นักศึกษา คนที่	ระดับคะแนนของผู้ประเมิน			\bar{X}	S.D.
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	2	2	2	2.00	0.00
2	2	2	2	2.00	0.00
3	2	3	2	2.33	0.58
4	2	2	2	2.00	0.00
5	2	2	3	2.33	0.58
6	2	2	2	2.00	0.00
7	3	2	2	2.33	0.58
8	2	2	2	2.00	0.00
9	2	2	2	2.00	0.00
10	2	2	2	2.00	0.00
11	2	2	2	2.00	0.00
12	2	2	2	2.00	0.00
13	3	3	2	2.67	0.58
14	3	3	3	3.00	0.00
15	3	3	3	3.00	0.00
16	3	3	2	2.67	0.58
17	3	3	3	3.00	0.00
18	3	3	3	3.00	0.00
19	3	3	3	3.00	0.00
20	3	3	2	2.67	0.58
21	3	3	2	2.67	0.58
22	3	3	2	2.67	0.58
	รวม			2.42	0.21

ตาราง 38 ผลการวิเคราะห์คะแนนประเมินทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชนด้านการทำงาน
เป็นทีม ในกลุ่มควบคุมหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแบบปกติ

นักศึกษา คนที่	ระดับคะแนนของผู้ประเมิน			\bar{X}	S.D.
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	3	4	4	2.08	0.58
2	4	3	3	3.33	0.58
3	3	3	3	3.00	0.00
4	3	3	3	3.00	0.00
5	3	3	2	2.67	0.58
6	2	2	3	2.33	0.58
7	3	3	2	2.67	0.58
8	3	3	3	3.00	0.00
9	3	3	2	2.67	0.58
10	5	3	3	3.67	0.58
11	2	3	2	2.33	0.58
12	3	3	3	3.00	0.00
13	3	3	2	2.67	0.58
14	3	3	3	3.00	0.00
15	3	3	3	3.00	0.00
16	3	2	3	2.67	0.58
17	3	3	4	3.33	0.58
18	3	2	3	2.67	0.58
19	3	3	2	2.67	0.58
20	3	3	2	3.00	0.00
21	3	3	3	3.00	0.00
22	3	2	3	2.67	0.58
	รวม			2.84	0.37

ตาราง 39 ผลการวิเคราะห์คะแนนประเมินทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชนด้านความ
เชี่ยวชาญในวิชาชีพ ในกลุ่มควบคุมหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตาม
แบบปกติ

นักศึกษา คนที่	ระดับคะแนนของผู้ประเมิน			\bar{X}	S.D.
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	3	2	3	2.67	0.58
2	2	3	3	2.67	0.58
3	3	2	3	2.67	0.58
4	3	2	2	2.33	0.58
5	2	3	3	2.67	0.58
6	3	3	2	2.67	0.58
7	3	2	3	2.67	0.58
8	3	2	2	2.33	0.58
9	3	2	3	2.67	0.58
10	3	3	3	3.00	0.00
11	3	3	5	3.67	1.15
12	3	2	3	2.67	0.58
13	3	4	3	3.33	0.58
14	3	3	2	2.67	0.58
15	4	4	3	3.67	0.00
16	4	4	3	3.67	0.00
17	3	4	3	3.33	0.58
18	3	4	3	3.33	0.58
19	3	3	3	3.00	0.00
20	3	3	3	3.00	0.00
21	3	3	3	3.00	0.00
22	3	3	3	3.00	0.00
	รวม			2.94	0.47

ตาราง 40 ผลการวิเคราะห์คะแนนประเมินทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชนด้านการบริการ
ในกลุ่มควบคุมหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแบบปกติ

นักศึกษา คนที่	ระดับคะแนนของผู้ประเมิน			\bar{X}	S.D.
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	3	3	2	2.67	0.58
2	2	2	3	2.33	0.58
3	3	2	2	2.33	0.58
4	3	3	2	2.67	0.58
5	3	3	2	2.67	0.58
6	3	3	3	3.00	0.00
7	3	3	3	3.00	0.00
8	3	3	2	2.67	0.58
9	2	3	3	2.67	0.58
10	3	3	3	3.00	0.00
11	3	3	3	3.00	0.00
12	3	2	3	2.67	0.58
13	3	3	3	3.00	0.00
14	3	3	2	2.67	0.58
15	2	3	2	2.33	0.58
16	3	3	2	2.67	0.00
17	2	3	2	2.33	0.58
18	3	2	3	2.67	0.00
19	3	3	3	3.00	0.00
20	3	2	3	2.67	0.00
21	3	3	3	3.00	0.00
22	3	3	3	3.00	0.00
	รวม			2.73	0.37

ตาราง 41 ผลการวิเคราะห์คะแนนประเมินทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชนด้านจริยธรรม
ในกลุ่มควบคุมหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแบบปกติ

นักศึกษา คนที่	ระดับคะแนนของผู้ประเมิน			\bar{X}	S.D.
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	2	3	3	2.67	0.58
2	3	3	4	3.33	0.58
3	2	3	4	3.00	1.00
4	2	3	4	3.00	1.00
5	2	2	3	2.33	0.58
6	3	3	3	3.00	0.00
7	3	3	3	3.00	0.00
8	2	2	3	2.33	0.58
9	4	3	3	3.33	0.58
10	2	3	3	2.67	0.58
11	2	2	3	2.33	0.58
12	3	2	3	2.67	0.58
13	2	3	3	2.67	0.58
14	3	3	3	3.00	0.00
15	3	3	3	3.00	0.00
16	3	4	3	3.33	0.00
17	4	3	3	3.33	0.58
18	3	4	3	3.33	0.58
19	4	3	3	3.33	0.58
20	3	3	3	3.00	0.00
21	4	3	3	3.33	0.58
22	3	3	3	3.00	0.00
	รวม			2.95	0.46

ตาราง 42 ผลการวิเคราะห์คะแนนประเมินทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชนด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชน ในกลุ่มทดลองหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ได้พัฒนาขึ้น

นักศึกษา คนที่	ระดับคะแนนของผู้ประเมิน			\bar{X}	S.D.
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	4	4	4	4.00	0.00
2	4	5	5	4.67	0.58
3	5	5	4	4.67	0.58
4	5	5	4	4.67	0.58
5	5	5	4	4.67	0.58
6	5	4	4	4.33	0.58
7	4	5	4	4.33	0.58
8	3	4	4	3.67	0.58
9	4	4	4	4.00	0.00
10	4	4	4	4.00	0.00
11	4	5	4	4.33	0.58
12	4	5	4	4.33	0.58
13	3	3	4	3.33	0.58
14	4	4	3	3.67	0.58
15	3	4	3	3.33	0.58
16	4	3	3	3.33	0.58
17	3	4	3	3.33	0.58
18	4	4	3	3.67	0.58
19	3	3	4	3.33	0.58
20	4	3	3	3.33	0.58
21	3	4	4	3.67	0.58
22	3	3	3	3.00	0.00
	รวม			3.89	0.47

ตาราง 43 ผลการวิเคราะห์คะแนนประเมินทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชนด้านการบริหาร
ในกลุ่มทดลองหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ได้พัฒนาขึ้น

นักศึกษา คนที่	ระดับคะแนนของผู้ประเมิน			\bar{X}	S.D.
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	4	4	4	4.00	0.00
2	4	4	5	4.33	0.58
3	4	4	5	4.33	0.58
4	4	5	5	4.67	0.58
5	4	4	3	3.67	0.58
6	5	4	4	4.33	0.58
7	4	4	4	4.00	0.00
8	3	4	3	3.33	0.58
9	5	4	4	4.33	0.58
10	4	4	5	4.33	0.58
11	4	4	5	4.33	0.58
12	4	4	5	4.33	0.58
13	3	3	3	3.00	0.00
14	4	3	3	3.33	0.58
15	5	4	4	4.33	0.58
16	4	5	4	4.33	0.58
17	4	3	5	4.00	1.00
18	4	4	3	3.67	0.58
19	3	3	3	3.00	0.00
20	3	3	4	3.33	0.58
21	4	3	4	3.67	0.58
22	3	3	4	3.33	0.58
	รวม			3.90	0.49

ตาราง 44 ผลการวิเคราะห์คะแนนประเมินทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชนด้านการทำงาน
เป็นทีม ในกลุ่มทดลองหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ได้พัฒนาขึ้น

นักศึกษา คนที่	ระดับคะแนนของผู้ประเมิน			\bar{X}	S.D.
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	5	5	5	5.00	0.00
2	5	4	4	4.33	0.58
3	5	5	5	5.00	0.00
4	4	5	5	4.67	0.58
5	4	5	5	4.67	0.58
6	5	5	5	5.00	0.00
7	5	4	5	4.67	0.58
8	5	5	5	5.00	0.00
9	4	5	5	4.67	0.58
10	5	5	5	5.00	0.00
11	5	2	5	4.00	1.73
12	5	4	5	4.67	0.58
13	3	4	3	3.33	0.58
14	3	2	2	2.33	0.58
15	3	3	3	3.00	0.00
16	3	4	3	3.33	0.58
17	3	4	3	3.33	0.58
18	3	3	3	3.00	0.00
19	3	3	4	3.33	0.58
20	3	3	3	3.00	0.00
21	3	3	4	3.33	0.58
22	3	3	3	3.00	0.00
	รวม			3.99	0.39

ตาราง 45 ผลการวิเคราะห์คะแนนประเมินทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชนด้านความ
เชี่ยวชาญในวิชาชีพ ในกลุ่มทดลองหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ได้
พัฒนาขึ้น

นักศึกษา คนที่	ระดับคะแนนของผู้ประเมิน			\bar{X}	S.D.
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	4	4	4	4.00	0.00
2	4	4	3	3.67	0.58
3	4	4	3	3.67	0.58
4	5	5	4	4.67	0.58
5	3	4	5	4.00	1.00
6	5	4	5	4.67	0.58
7	4	4	4	4.00	0.00
8	3	3	4	3.33	0.58
9	5	4	3	4.00	1.00
10	3	4	4	3.67	0.58
11	5	4	5	4.67	0.58
12	5	5	5	5.00	0.00
13	4	2	1	2.33	1.53
14	3	2	2	2.33	0.58
15	4	2	2	2.67	1.15
16	5	3	2	3.33	1.53
17	4	2	2	2.67	1.15
18	4	2	2	2.67	1.15
19	3	2	1	2.00	1.00
20	3	2	2	2.33	0.58
21	3	2	2	2.33	0.58
22	3	2	2	2.33	0.58
	รวม			3.38	0.72

ตาราง 46 ผลการวิเคราะห์คะแนนประเมินทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชนด้านการบริการ
ในกลุ่มทดลองหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ได้พัฒนาขึ้น

นักศึกษา คนที่	ระดับคะแนนของผู้ประเมิน			\bar{X}	S.D.
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	5	5	4	4.67	0.58
2	4	5	5	4.67	0.58
3	4	5	5	4.67	0.58
4	4	5	5	4.67	0.58
5	5	5	5	5.00	0.00
6	4	5	5	4.67	0.58
7	4	4	4	4.00	0.00
8	5	5	5	5.00	0.00
9	4	4	4	4.00	0.00
10	5	5	5	5.00	0.00
11	5	5	5	5.00	0.00
12	5	5	4	4.67	0.58
13	5	4	3	4.00	1.00
14	4	4	4	4.00	0.00
15	3	4	4	3.67	0.58
16	4	3	3	3.33	0.58
17	4	4	3	3.67	0.58
18	4	3	3	3.33	0.58
19	3	5	4	4.00	1.00
20	3	4	4	3.67	0.58
21	4	3	5	4.00	1.00
22	3	4	4	3.67	0.58
	รวม			4.24	0.45

ตาราง 47 ผลการวิเคราะห์คะแนนประเมินทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชนด้านจริยธรรม
ในกลุ่มทดลองหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ได้พัฒนาขึ้น

นักศึกษา คนที่	ระดับคะแนนของผู้ประเมิน			\bar{X}	S.D.
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	4	4	5	4.33	0.58
2	4	4	4	4.00	0.00
3	5	5	5	5.00	0.00
4	4	4	4	4.00	0.00
5	4	4	5	4.33	0.58
6	4	3	4	3.67	0.58
7	4	4	5	4.33	0.58
8	4	4	5	4.33	0.58
9	4	4	5	4.33	0.58
10	4	3	3	3.33	0.58
11	5	5	4	4.67	0.58
12	5	5	4	4.67	0.58
13	4	5	3	4.00	0.00
14	3	3	2	2.67	0.58
15	4	5	3	4.00	1.00
16	4	3	5	4.00	1.00
17	4	5	5	4.67	0.58
18	4	3	4	3.67	0.58
19	3	3	4	3.33	0.58
20	3	3	2	2.67	0.58
21	3	4	4	3.67	0.58
22	4	4	4	4.00	0.00
รวม				3.99	0.53

ภาคผนวก ง ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอน
2. ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเหมาะสมของเอกสารประกอบรูปแบบการเรียนการสอน
3. ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชน
4. ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน

คำดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอน
ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ และการรับใช้สังคมเพื่อส่งเสริมสมรรถนะ
การส่งเสริมสุขภาพชุมชน สำหรับนักศึกษาสาธารณสุข

พัฒนาโดย ดร.ปกรณ์ ประจันบาน
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ข้อที่ 1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 2	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 3	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 4	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 5	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 6	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 7	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 8	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 9	1	1	0	0.67	ใช้ได้
ข้อที่ 10	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 11	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 12	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 13	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 14	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 15	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 16	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 17	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 18	1	0	1	0.67	ใช้ได้
ข้อที่ 19	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 20	1	1	1	1.00	ใช้ได้

คำดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

แบบประเมินความเหมาะสมของเอกสารประกอบรูปแบบการเรียนการสอน
ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ และการรับใช้สังคมเพื่อส่งเสริมสมรรถนะ
การส่งเสริมสุขภาพชุมชน สำหรับนักศึกษาสาธารณสุข

พัฒนาโดย ดร.ปกรณ กระจับบาน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ข้อที่ 1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 2	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 3	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 4	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 5	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 6	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 7	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 8	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 9	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 10	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 11	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 12	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 13	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 14	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 15	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 16	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 17	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 18	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 19	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 20	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ข้อที่ 21	1	0	1	0.67	ใช้ได้
ข้อที่ 22	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 23	1	1	0	0.67	ใช้ได้
ข้อที่ 24	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 25	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 26	0	1	1	0.67	ใช้ได้
ข้อที่ 27	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 28	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 29	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 30	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
แบบวัดความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชน

พัฒนาโดย ดร.ปกรณ์ ประจันบาน
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5		
ข้อที่ 1	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 2	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 3	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 4	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 5	1	1	0	1	1	0.80	ใช้ได้
ข้อที่ 6	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 7	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 8	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 9	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
ข้อที่ 10	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 11	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 12	1	0	1	1	1	0.80	ใช้ได้
ข้อที่ 13	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 14	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 15	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 16	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 17	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 18	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 19	1	1	0	1	1	0.80	ใช้ได้

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5		
ข้อที่ 20	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 21	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 22	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 23	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 24	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 25	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 26	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 27	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 28	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 29	1	1	0	1	1	0.80	ใช้ได้
ข้อที่ 30	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
แบบประเมินทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน

พัฒนาโดย ดร.ปกรณ์ ประจันบาน
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

ด้าน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5		
ที่ 1	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
ที่ 2	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ที่ 3	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ที่ 4	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ที่ 5	1	1	0	1	1	0.80	ใช้ได้
ที่ 6	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก จ รูปแบบการเรียนการสอนและเอกสารประกอบรูปแบบ

1. รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ และการรับใช้สังคม เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาโท
2. เอกสารประกอบรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ และการรับใช้สังคม เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาโท ได้แก่
 - 2.1 คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน
 - 2.2 ตัวอย่างแผนการสอน เรื่องชุมชนศึกษา

**รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ และการรับใช้สังคม
เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน สำหรับนักศึกษาสาธารณสุข**

ส่วนที่ 1 ที่มาของรูปแบบการเรียนการสอน

ยุทธศาสตร์การส่งเสริมสุขภาพแนวใหม่เน้นการสร้างนโยบายสาธารณสุขเพื่อสุขภาพ (Build healthy public) การสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ (Create supportive environment) การเสริมสร้างกิจกรรมชุมชนให้เข้มแข็ง (Strengthen community action) การพัฒนาทักษะส่วนบุคคล (Develop personal skills) การปรับเปลี่ยนระบบบริการสุขภาพ (Reorient health services) และกลยุทธ์การส่งเสริมสุขภาพ ตามกฎบัตรออตตาวา คือ Advocate เป็นการให้ข้อมูลข่าวสารแก่สาธารณชนเพื่อสร้างกระแสทางสังคม และสร้างแรงกดดันให้แก่ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจได้กำหนดนโยบายในเรื่องการส่งเสริมสุขภาพ Enable เป็นการดำเนินการเพื่อให้ประชาชนได้ใช้ศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่เพื่อให้มีสุขภาพที่ดี โดยกำหนดให้มีสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมสุขภาพ ประชาชนได้รับข้อมูลอย่างทั่วถึง มีทักษะในการดำเนินชีวิต และมีโอกาสที่จะเลือกทางเลือกที่มีคุณภาพเพื่อสุขภาพ และ Medicate เป็นสื่อกลางในการประสานงานระหว่างกลุ่ม/หน่วยงานต่างๆ ในสังคมทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งผู้ประกอบการวิชาชีพสาธารณสุขทุกสาขาวิชา ต้องมีสมรรถนะวิชาชีพระหว่างการศึกษา คือ (1) สามารถวิเคราะห์ปัญหาสาธารณสุขและปัจจัยหลักที่เป็นสาเหตุของปัญหา (2) สามารถจัดทำแผนแก้ไขปัญหา (3) สามารถฝึกปฏิบัติการดำเนินงานจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาสาธารณสุข ตั้งแต่การวางแผน การดำเนินงาน การควบคุมกำกับ และการประเมินผล (4) สามารถจัดทำแผนงานโครงการทางวิชาการด้านสาธารณสุข

การพัฒนาสถาบันการศึกษาสาธารณสุขตามแนวคิดของวีระศักดิ์ จงสูวิวัฒน์วงศ์ มี 3 ขั้นตอน คือ การวางแผน การจัดการให้การศึกษา และการบริหารจัดการ ความสำเร็จที่สถาบันการศึกษาจัดให้แก่ผู้เรียนต้องมีพุทธปัญญา มีเจตคติ มีทักษะ (วีระศักดิ์ จงสูวิวัฒน์วงศ์, 2550, หน้า 14-18) ซึ่งการจัดการเรียนการสอนของวิชาชีพสาธารณสุขในปัจจุบันมีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ จากการสนทนากลุ่มนักศึกษาสาธารณสุข ถึงสภาพการเรียนในภาคทฤษฎีพบว่า สภาพบรรยากาศการจัดการเรียนการสอน เป็นแบบการบรรยายในห้องเรียน ไม่มีสิ่งแวดล้อมรอบข้างที่จะกระตุ้นให้เกิดความสนใจในการเรียน และความสามารถที่จะสร้างเป็นองค์ความรู้ภายในตนเองโดยผ่านกระบวนการคิดและการตัดสินใจผู้เรียนกระทำได้น้อยลง เนื่องจากรูปแบบการสอนที่มุ่งเน้นไปที่การบรรยาย ส่วนภาคปฏิบัติมีรูปแบบการสอนที่เป็นแบบแผนที่ผู้สอนจัดเตรียมมาให้ผู้เรียนล่วงหน้า ผู้เรียนขาดการคิดวิเคราะห์ปัญหาด้วยตนเอง จึงไม่สามารถ

เชื่อมโยงองค์ความรู้จากสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องหรือสภาพบริบทที่เป็นจริงได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษานำร่องจากการสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลากรสายสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับชุมชน และรับผิดชอบดูแลงานให้กับบัณฑิตจบใหม่ จำนวน 17 คน จากตัวแทนนักวิชาการสาธารณสุขในเขตภาคเหนือ ในการประชุมวิชาการ 4 ทศวรรษแห่งความภาคภูมิใจ เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2556 พบประเด็นที่ว่า การปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขต้องปฏิบัติงานแบบอาศัยร่วมมือจากทุกฝ่าย ตั้งแต่ในระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน ฉะนั้นการทำงานจำเป็นจะต้องมีการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลภายนอก อยู่ตลอดเวลา ต้องมีการฝึกทักษะการสื่อสารที่ดีสอดคล้องกับวีระศักดิ์ จงสูวิวัฒน์วงศ์ (2550, หน้า 18) งานด้านการส่งเสริมสุขภาพชุมชน เป็นหนึ่งในภารกิจหลัก และถือได้ว่าเป็นรากฐานของคำว่า สุขภาพที่ดี ความสามารถของผู้ที่จะปฏิบัติงานด้านนี้จะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่ตรงกับความต้องการของชุมชน สามารถสื่อสารให้ประชาชนเข้าใจ บริหารงานหรือจัดการโครงการได้อย่างเหมาะสม สำหรับบัณฑิตจบใหม่ ที่ยังไม่มีประสบการณ์ทำงาน มักขาดความสามารถในการสื่อสาร ขาดความมั่นใจและไม่กล้าตัดสินใจในการทำงาน ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ในการแก้ไขปัญหาชุมชนยังมีน้อย ขาดความตื่นตัวที่จะได้ตอบสนองบุคคลและสิ่งแวดล้อม ขาดการวิเคราะห์ความเหมาะสมของการทำงานตามบริบทหรือสถานการณ์ จากรายงานพิเศษของคณะกรรมการองค์การส่งเสริมสุขภาพ เมื่อ วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2557 (คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2557, หน้า 11) กล่าวว่าโลกในศตวรรษที่ 21 ระบบสุขภาพแนวใหม่ จะกลายเป็นเครื่องมือสำคัญในระบบรากฐานสังคม สุขภาพเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาทั้งหมด การพัฒนานักสาธารณสุขให้มีคุณภาพจึงเป็นสิ่งจำเป็นในการที่จะช่วยวางรากฐานให้กับสังคม

จากการศึกษาสมรรถนะของนักวิชาการสาธารณสุขของกิตติพัทธ์ เอี่ยมมรود และคณะ (2555, หน้า 170-173) มี 8 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการวิเคราะห์ระบบงานสาธารณสุข และประเมินสุขภาพชุมชน 2) ด้านการวิเคราะห์และการวางแผนแก้ไขปัญหาด้านสาธารณสุขของชุมชน 3) ด้านการทำงานเป็นทีมและประสานเครือข่าย 4) ด้านงานบริการสาธารณสุขผสมผสานแก่บุคคล ครอบครัว ชุมชนและท้องถิ่น 5) ด้านการบริหารงบประมาณ 6) ด้านภาวะผู้นำและการคิดอย่างเป็นระบบ 7) ด้านงานวิจัยจากงานประจำเพื่อพัฒนาสถานะสุขภาพของคนในชุมชน 8) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในการประกอบอาชีพ ผลการประเมินสมรรถนะภาพรวมของนักวิชาการสาธารณสุข อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านการวิเคราะห์และการวางแผนแก้ไขปัญหาด้านสาธารณสุข พบว่ามีสมรรถนะในระดับต่ำตามกิตติพัทธ์ เอี่ยมมรود และคณะ (2555, หน้า 177) สอดคล้องกับผลการศึกษาข้อมูล พบว่าผลการเรียนการสอนในการแก้ไขปัญหา ด้านสาธารณสุขของนักศึกษาสาธารณสุข มหาวิทยาลัยพิษณุโลก ในช่วง 2 ปีการศึกษาที่ผ่านมา

ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554-2555 นักศึกษามีผลคะแนนสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 68 และ 51 ตามลำดับ ถือได้ว่าอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำจากรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร สาธารณสุขศาสตรบัณฑิตประจำปีการศึกษา 2554-2555

จะเห็นได้ว่าลักษณะการทำงานของนักสาธารณสุขเน้นการทำงานร่วมกับชุมชน สอดคล้องกับการศึกษาแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivism) ที่เน้นสังคมเป็นฐานของการเรียนรู้ มีพื้นฐานมาจาก Cognitive constructivism การเน้นกระบวนการโครงสร้างทางปัญญาของบุคคล (individual Cognitive Structuring process) กับสิ่งแวดล้อม อีกส่วนคือ Social Constructivism เน้นการเรียนรู้ที่เป็นผลมาจากสังคม (Social effects on learning) เน้นประสบการณ์ที่มีการสะท้อนทำให้เกิดการเรียนรู้ มีการลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ชุมชน สิ่งแวดล้อม โดยเรียนรู้จากบริบทที่ให้เห็น ได้ยิน ได้รู้จักกับสิ่งใหม่ การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม จะช่วยเพิ่มความเข้าใจ และสามารถเชื่อมโยงกับความรู้ที่เรียนในชั้นเรียน นำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการโดยผ่านกระบวนการคิดและการบวนการตัดสินใจ การทำงานสาธารณสุขเน้นเชิงรุก การส่งเสริมสุขภาพต้องได้ความร่วมมือกันจากภาคเครือข่ายประชาชน สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคมที่ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านบริการ การจัดระเบียบของสังคม และสะท้อนให้เห็นถึงกิจกรรมในด้านบริการให้ชุมชนได้รับตอบสนองอย่างเต็มที่ เน้นการสัมผัสปัญหาภายนอกห้องเรียน ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการรับรู้ปัญหา (จุลสารธรรมศาสตร์ ปีที่ 42, 2552, หน้า 2) (หฤทัย อนุสรราชกิจ, 2552, หน้า 8) ออกแบบการแก้ไขปัญหาร่วมกัน และต้องสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างสังคมและผู้เรียนที่ต้องพึ่งพาอาศัยกัน

แนวคิดการรับใช้สังคม เน้นการเรียนรู้แบบแก้ปัญหา (Problem Solving) หรือเรียนด้วยการปฏิบัติ (Learning by Doing) (จันทร์เพ็ญ เชื้อพานิช, 2542, หน้า 13) เมื่อผู้เรียนลงมือกระทำด้วยตนเองและเชื่อว่าประสบการณ์จะเกิดกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ประสบการณ์ของผู้เรียนที่เกิดขึ้นนั้นได้รับผลกระทบมาจากปัจจัยภายในเช่น ทักษะคติ นิสัย ความรู้ก่อนเรียน อารมณ์ เช่นเดียวกับผลกระทบจากปัจจัยภายนอก นั่นก็คือสภาพแวดล้อม ทั้งสองสิ่งจะต้องใช้เวลาผนวกเข้าด้วยกัน ผู้ใดที่มีสามารถรวมทั้งสองสิ่งได้ก่อน จึงเรียกสิ่งนี้ว่า ประสบการณ์ (Dewey, 1938, p. 35) (Kolb, 1984, p. 38)

จากปัญหาและความสำคัญดังที่กล่าวมานั้น จึงพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ และการรับใช้สังคม เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน สำหรับนักศึกษาสาธารณสุข โดยนำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ไปพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน และการรับใช้สังคมมาสนับสนุนการพัฒนานี้ ให้ได้ประสิทธิภาพ

มากยิ่งขึ้น เพื่อให้สมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพของผู้เรียนสามารถตอบสนองความต้องการของชุมชนเพื่อใช้เป็นฐานของการกำหนดโครงการหรือกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาาร่วมกันและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ด้านสุขภาพเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาสุขภาพชุมชนอย่างเหมาะสม

ส่วนที่ 2 รูปแบบการเรียนการสอน (Instructional model)

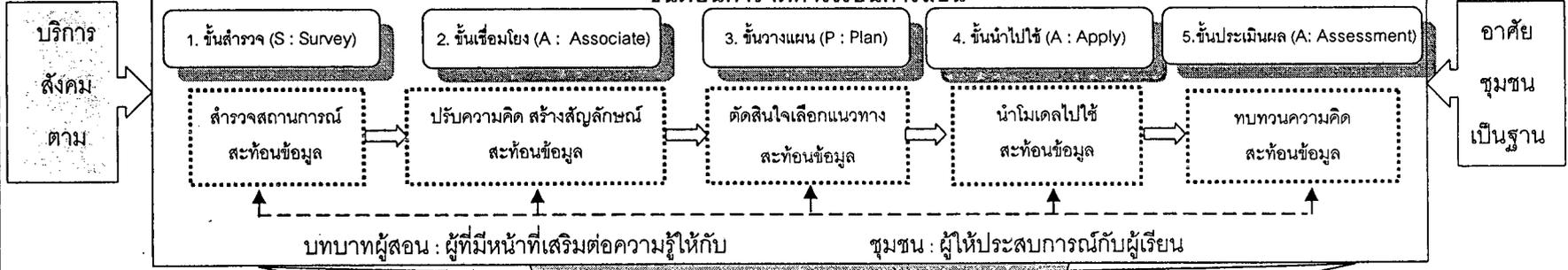
รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ และการรับใช้สังคมเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชนสำหรับนักศึกษาสาธารณสุขที่พัฒนาขึ้นจะนำเสนอ
ดังภาพ

หลักการ การส่งเสริมความสามารถทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสุขภาพชุมชน เพื่อเพิ่มความสามารถให้ประชาชนสามารถดูแลตนเองและสามารถตัดสินใจวางแผนด้านสุขภาพของตนเองได้ รูปแบบการเรียนการสอนเน้นปฏิสัมพันธ์ทางสังคม สร้างประสบการณ์ใหม่ให้กับผู้เรียนด้วยการลงมือปฏิบัติ โดยเน้นการเรียนรู้จากบริบทจริงตามกระบวนการแก้ไขปัญหา มีทักษะการตัดสินใจด้วยตนเอง ควบคู่ไปกับการให้บริการสังคม โดยอาศัยชุมชนเป็นฐานในการเรียนรู้ ผู้เรียนจะซึมซับประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับเข้าสู่ตนเองและเชื่อมโยงกับความรู้เดิมที่มีอยู่ ด้วยการจัดระเบียบข้อมูลปรับความคิดในโครงสร้างทางปัญญาด้วยตนเอง จนเกิดเป็นองค์ความรู้ที่มีความหมาย จากนั้นผู้เรียนต้องสะท้อนผลการเรียนรู้ หรือประสบการณ์ที่ได้รับจากชุมชน ถ่ายทอดออกมาผ่านการปฏิบัติ

จุดประสงค์ ส่งเสริมสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน สำหรับนักศึกษาสาธารณสุข

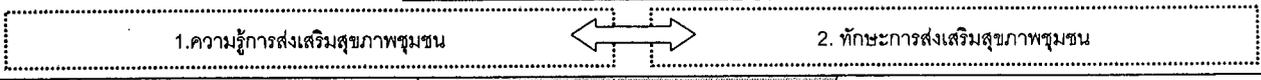
เนื้อหา 1.ชุมชนศึกษา 2. วินิจฉัยปัญหา 3.การเขียนแผนงาน 4.เทคนิคทำโครงการ 5.การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน

ส่งเสริมสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน

การวัดและประเมินผล

การนำเสนอรายละเอียดของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ และการรับใช้สังคม เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชนสำหรับนักศึกษาสาธารณสุข

องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน

รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ และการรับใช้สังคมเพื่อส่งเสริมสมรรถนะในการส่งเสริมสุขภาพชุมชน สำหรับนักศึกษาสาธารณสุข ประกอบด้วยองค์ประกอบหลายองค์ประกอบ ซึ่งมีความสัมพันธ์สอดคล้องและส่งเสริมซึ่งกันและกัน ได้แก่

1. หลักการ

การส่งเสริมความสามารถทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสุขภาพชุมชน เพื่อเพิ่มความสามารถให้ประชาชนสามารถดูแลตนเองและสามารถตัดสินใจวางแผนด้านสุขภาพของตนเองได้ รูปแบบการเรียนการสอนนี้เน้นปฏิสัมพันธ์ทางสังคม สร้างประสบการณ์ใหม่ให้กับผู้เรียน ด้วยการลงมือปฏิบัติตามกระบวนการแก้ไขปัญหาโดยเน้นการเรียนรู้จากบริบทจริง ฝึกทักษะการตัดสินใจด้วยตนเอง ควบคู่ไปกับการให้บริการสังคมโดยอาศัยชุมชนเป็นฐานในการเรียนรู้ ผู้เรียนจะซึมซับประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับเข้าสู่ตนเองและเชื่อมโยงกับความรู้เดิมที่มีอยู่ ด้วยการจัดระเบียบข้อมูลปรับความคิดในโครงสร้างทางปัญญาด้วยตนเอง จนเกิดเป็นองค์ความรู้ที่มีความหมาย จากนั้นผู้เรียนต้องสะท้อนผลการเรียนรู้ หรือประสบการณ์ที่ได้รับจากชุมชน ถ่ายทอดออกมาผ่านการปฏิบัติ

2. จุดประสงค์

รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ และการรับใช้สังคม เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชนสำหรับนักศึกษาสาธารณสุข ในครั้งนี้ มุ่งพัฒนาผู้เรียนโดยใช้การปฏิสัมพันธ์และประสบการณ์กับสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติผนวกกับการรับใช้สังคม เพื่อให้เกิดความสามารถ 2 ประการดังนี้

2.1 เพื่อพัฒนาความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชน

- 2.1.1 การศึกษาชุมชน
- 2.1.2 การวินิจฉัยปัญหา
- 2.1.3 การเขียนแผนงาน
- 2.1.4 เทคนิคการทำโครงการ
- 2.1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

2.2 เพื่อพัฒนาทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน

- 2.2.1 การมีส่วนร่วมกับชุมชน สามารถประเมินการสนับสนุน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน
- 2.2.2 การบริหารจัดการ สามารถปฏิบัติงานให้ดีหรือให้เกินมาตรฐานที่มีอยู่

2.2.3 การทำงานเป็นทีม สามารถสร้างและรักษาสัมพันธภาพกับสมาชิกในทีม

2.2.4 ความเชี่ยวชาญในวิชาชีพสามารถชวนขยาย สนใจเพื่อพัฒนา ความรู้

ของตน

2.2.5 การบริการ สามารถให้บริการตามความต้องการของประชาชน

2.2.6 จริยธรรม สามารถประพฤติปฏิบัติถูกต้องเหมาะสมตามวิชาชีพ

3. เนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ และการรับใช้สังคม เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชนสำหรับนักศึกษาสาธารณสุขในครั้งนี ผู้วิจัยเลือกเนื้อหาสาระการวิเคราะห์มาตรฐานประสพการณ์วิชาชีพ (การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างการศึกษ) มาตรฐานประสพการณ์วิชาชีพ(การฝึกปฏิบัติวิชาชีพในสาขาวิชาเฉพาะ) และมาตรฐานการปฏิบัติงาน ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสุขภาพ เพื่อนำผลมากำหนดเป็นเนื้อหาของรูปแบบการเรียนการสอน ดังนี้

3.1 การส่งเสริมสุขภาพชุมชน เรื่อง การชุมชนศึกษา

3.2 การส่งเสริมสุขภาพชุมชน เรื่อง การวินิจฉัยปัญหา

3.3 การส่งเสริมสุขภาพชุมชน เรื่อง การเขียนแผนงาน

3.4 การส่งเสริมสุขภาพชุมชน เรื่อง เทคนิคทำโครงการ

3.5 การส่งเสริมสุขภาพชุมชน เรื่อง การวิเคราะห์ข้อมูล

4. ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน

เป็นองค์ประกอบสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอนซึ่งจะนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้โดยมุ่งพัฒนาเพื่อพัฒนาความรู้ในการส่งเสริมสุขภาพชุมชนและทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน สำหรับนักศึกษาสาธารณสุข สำหรับการจัดการเรียนสอนนี้จะเน้นลงพื้นที่จริง เรียนรู้ร่วมกับประชาชน มีลำดับขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอน ได้เป็น SAPAA Model จำแนกออกเป็น 5 ขั้นตอน มีรายละเอียด ดังนี้

4.1 ขั้นสำรวจ (S : Survey) เป็นการสำรวจสถานการณ์และสภาพแวดล้อม บริบทจริงให้กับผู้เรียน เพื่อเป็นการสร้างแรงกระตุ้นให้กับผู้เรียนเกิดความสนใจในสิ่งแวดล้อมรอบตัว เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม ผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้สอนกับผู้เรียน ผู้เรียนต้องปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม หลังจากนั้นผู้สอนจะเป็นผู้แสดงคำถามเกี่ยวข้องของการประเด็นปัญหา เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนทบทวนความรู้เดิมและจัดระบบองค์ความรู้ที่มีอยู่ ผู้เรียนจะได้ลงมือกระทำด้วยตนเอง โดยการสำรวจหาข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของปัญหา

4.2 **ขั้นเชื่อมโยง (A: Associate)** ผู้เรียนรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ร่วมกับชุมชนและให้ผู้เรียนเสนอคำอธิบายที่ได้จากการวิเคราะห์ ผู้สอนสร้างความขัดแย้งทางความคิดให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนปรับเปลี่ยนความคิด โดยที่มีผู้สอนและชุมชนเป็นผู้เสริมต่อองค์ความรู้ใหม่ให้กับผู้เรียน ผู้เรียนสร้างคำอธิบายใหม่จากการวิเคราะห์ โดยใช้กระบวนการทางปัญญาแสดงเป็นสัญลักษณ์หรือแผนผัง แสดงความเข้าใจของผู้เรียน และสะท้อนกลับให้ผู้สอนและชุมชนได้รับทราบ แสดงความคิดเห็นร่วมกัน เพื่อประเมินความเหมาะสม

4.3 **ขั้นวางแผน (P : Plan)** ผู้เรียนพิจารณาหาวิธีการแก้ไขปัญหาวางอย่างเหมาะสมตามความต้องการของชุมชน ด้วยการแสดงความคิดเห็น ถึงแนวทางความเป็นไปได้ และตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ไขอย่างถูกต้อง โดยมีชุมชนเป็นผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจกำหนดแนวทาง ผู้สอนเป็นผู้ที่มีหน้าที่เสริมต่อความรู้ให้กับผู้เรียน และสะท้อนข้อมูล

4.4 **ขั้นนำไปใช้ (A : Apply)** ผู้เรียนนำความรู้เดิมและความรู้ใหม่ที่ได้เชื่อมโยงกัน และได้สร้างเป็นต้นแบบของตนเอง นำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องตามความต้องการชุมชน ตรวจสอบความก้าวหน้าและปรับปรุงกิจกรรมให้เป็นระยะและสะท้อนข้อมูล ผู้สอนส่งเสริมผู้เรียนให้ทำงานเป็นกลุ่มแลกเปลี่ยนสารสนเทศและความคิดเห็น

4.5 **ขั้นประเมินผล (A : Assessment)** ผู้สอนทบทวน ความรู้ ความคิดที่เปลี่ยนแปลงไปเมื่อเทียบกับความรู้ ความคิดเดิม ผู้เรียนรวบรวมข้อมูลของตนเองการจดบันทึก การสังเกต ถ่ายทอดองค์ความรู้ใหม่ของตนเอง ด้วยการสื่อสาร เช่น อธิบาย สาธิต เขียน ผู้สอนตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนด้วยการ ทดสอบความรู้ ผู้สอนเป็นผู้ที่มีหน้าที่เสริมต่อความรู้ให้กับผู้เรียน และเพิ่มเติมแนวทางการบริการสังคมที่ถูกต้องกับผู้เรียน และสะท้อนข้อมูล

5. บทบาทผู้สอน

5.1 **ขั้นสำรวจ (S : Survey)** ผู้สอนเตรียมความพร้อม ด้วยการสำรวจพื้นที่และสภาพแวดล้อมบริบทจริงให้กับผู้เรียน เพื่อประเมินความเหมาะสมเบื้องต้นของการเรียนรู้ ขั้นสำรวจนี้จะช่วยเป็นแรงกระตุ้นให้กับผู้เรียน ด้วยการนำสู่บทเรียนจากสิ่งแวดล้อมรอบตัว ผู้สอนจะเป็นผู้แสดงคำถามเกี่ยวข้องการประเด็นสถานการณ์ต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนทบทวนความรู้เดิม

5.2 **ขั้นเชื่อมโยง (A : Associate)** ผู้สอนสร้างคำถามแสดงการเปรียบเทียบความรู้ เพื่อสร้างความขัดแย้งทางความคิดให้กับผู้เรียน ข้อคำถามเหล่านี้จะช่วยเพิ่มทักษะการคิด จัดลำดับข้อมูล ให้ผู้เรียนได้ประมวลผลข้อมูลผ่านการตัดสินใจด้วยตนเอง ผู้สอนจะต้องช่วยสร้างขอบเขตของการเชื่อมโยงให้อยู่ในบริบทของประเด็น หรือเนื้อหานั้น

5.3 ขั้นวางแผน (P : Plan) ผู้สอนร่วมกันวางแผนการเลือกใช้เครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอย่างเหมาะสมตามความต้องการของชุมชน โดยที่ผู้สอนจะต้องเป็นผู้ที่มีหน้าที่เสริมต่อความรู้ให้กับผู้เรียน

5.4 ขั้นนำไปใช้ (Apply) ผู้สอนจะต้องเป็นผู้ที่มีหน้าที่เสริมต่อความรู้ให้กับผู้เรียน และพิจารณาความเหมาะสมของการนำความรู้ไปใช้

5.5 ขั้นประเมินผล (Assessment) ผู้สอนจะต้องเป็นผู้ที่มีหน้าที่เสริมต่อความรู้ให้กับผู้เรียนหลังจากที่ผู้เรียนถ่ายทอดองค์ความรู้ใหม่ที่ผู้เรียนได้ถ่ายทอดออกมา คอยชี้แนะเพิ่มเติมแนวทางการบริการสังคม

6. บทบาทผู้เรียน

6.1 ขั้นสำรวจ (S : Survey) ผู้เรียนต้องมีความสนใจสิ่งแวดล้อมรอบตัว และจะได้ลงมือกระทำด้วยตนเองโดยการสำรวจหาข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของปัญหา และนำข้อมูลที่ได้จากสถานการณ์ สะท้อนข้อมูลกลับสู่ชุมชน

6.2 ขั้นเชื่อมโยง (A: Associate) ผู้เรียนรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสำรวจหาข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของปัญหา พร้อมแสวงหาสารสนเทศเพื่อเพิ่มเติมความรู้ที่ได้รับมาสนับสนุนข้อมูล หลังจากนั้นผู้เรียนต้องวิเคราะห์ประเด็นปัญหา ด้วยตนเองในครั้งหนึ่ง และวิเคราะห์ประเด็นปัญหาครั้งที่สองร่วมกับชุมชนโดยมีชุมชนเป็นผู้เสริมต่อองค์ความรู้ให้กับผู้เรียน ผู้เรียนต้องเชื่อมโยงเอาประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับจากชุมชนเข้าสู่ตนเองเพื่อปรับโครงสร้างทางปัญญากับประสบการณ์เดิม และสร้างความหมายของสิ่งที่ได้พบเห็น รับรู้ ด้วยการสร้างเป็นสัญลักษณ์หรือจุดบันทึก แสดงความเข้าใจของผู้เรียน ที่สามารถสะท้อนกลับออกมาให้ผู้สอนได้รับทราบ และสะท้อนข้อมูลกลับสู่ชุมชน

6.3 ขั้นวางแผน (P : Plan) ผู้เรียนร่วมกันวางแผนการเลือกใช้เครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอย่างเหมาะสมตามความต้องการของชุมชนและวางแผน ร่วมกำหนดเป้าหมาย ขั้นตอนระยะเวลา การประเมินผล ผลที่คาดว่าจะได้รับ และจะต้องสะท้อนข้อมูลกลับสู่ชุมชน

6.4 ขั้นนำไปใช้ (Apply) ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมกันตัดสินใจเลือกแนวทางการบริการสังคมที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง ผู้เรียนจะนำองค์ความรู้ของตนเองที่ได้ปรับโครงสร้างทางปัญญาแล้ว และได้สร้างเป็นสัญลักษณ์ไว้ นำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาชุมชน โดยการมีส่วนร่วมจากชุมชนในการทำกิจกรรมบริการสังคม

6.5 ขั้นประเมินผล (Assessment) ผู้เรียนทบทวน ความรู้ ความคิด ที่เปลี่ยนแปลง เมื่อเทียบกับความรู้ ความคิด ตอนเริ่มต้น โดยต้องรวบรวมข้อมูลของตนเองการจุดบันทึก การสังเกต

และถ่ายทอดองค์ความรู้ใหม่ของตนเอง ด้วยการสื่อสาร เช่น อธิบาย สาธิต เขียน ให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง เข้าใจ

7. การวัดผลและประเมินผลตามรูปแบบการเรียนการสอน

การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนตามแนว ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ และการรับใช้สังคมเพื่อส่งเสริมสมรรถนะในการส่งเสริมสุขภาพชุมชน สำหรับนักศึกษาสาธารณสุขนี้ เป็นขั้นตอนการวัดและการประเมินผลสมรรถนะในการส่งเสริม สุขภาพชุมชน ครอบคลุมทั้งการวัดก่อนเรียน การติดตามผลระหว่างเรียน และการวัดผลหลังเรียน ประกอบด้วย

7.1 การทดสอบความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชน สำหรับนักศึกษาสาธารณสุข ผู้วิจัยดำเนินการวัดและประเมินผลตามองค์ประกอบของสมรรถนะที่สังเคราะห์มาจากมาตรฐาน ประสพการณ์วิชาชีพ (การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างการศึกษ) มาตรฐานการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับ การส่งเสริมสุขภาพ ดังนี้

- 7.1.1 ความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชนด้านชุมชนศึกษา
- 7.1.2 ความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชนด้านการวินิจฉัยปัญหา
- 7.1.3 ความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชนด้านการเขียนแผนงาน
- 7.1.4 ความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชนด้านเทคนิคการทำโครงการ
- 7.1.5 ความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชนด้านการวิเคราะห์ข้อมูล

7.2 การประเมินทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน สำหรับนักศึกษาสาธารณสุข วัดตาม ทักษะของสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน ดังนี้

7.2.1 การมีส่วนร่วมกับชุมชน หมายถึง ความสามารถในการสนับสนุนให้ชุมชน และสังคม ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไขปัญหา โดยนำข้อมูลพื้นฐานของชุมชนทบทวน ปรับปรุง และ บูรณาการ จัดหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาท้องถิ่น

7.2.2 การบริหารการจัดการ หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานให้ดีหรือ เกินมาตรฐานที่มีอยู่ ให้ผลการปฏิบัติงานเป็นไปตามเกณฑ์วัดผลสัมฤทธิ์ที่กำหนดขึ้น สามารถ สร้างสรรค์พัฒนาผลงานหรือกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ และเหมาะสมกับทรัพยากร

7.2.3 การทำงานเป็นทีม หมายถึง ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น รักษาสัมพันธภาพกับสมาชิกในทีม รับฟังความเห็นของสมาชิกในทีม เต็มใจเรียนรู้จากผู้อื่น ให้ความช่วยเหลือแก่เพื่อนร่วมงานที่มีเหตุจำเป็นโดยไม่ต้องให้ร้องขอ และสามารถรายงานความ คืบหน้าของการดำเนินงานหรือข้อมูลอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานอย่างต่อเนื่อง

7.2.4 ความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ หมายถึง ความสามารถในการศึกษาหาความรู้ สนใจเทคโนโลยีและองค์ความรู้ใหม่ ๆ ในสาขาอาชีพของตน ติดตามแนวโน้มวิทยาการที่ทันสมัย และสนับสนุนให้เกิดบรรยากาศการพัฒนาความเชี่ยวชาญให้กับชุมชน ด้วยการจัดสรรทรัพยากร เครื่องมือ อุปกรณ์ เข้ากับการปฏิบัติงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์

7.2.5 การบริการ หมายถึง ความสามารถในการให้คำแนะนำข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับงานที่กำลังให้บริการอยู่ ช่วยแก้ปัญหาหรือหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ประชาชนอย่างรวดเร็ว อย่างเป็นธุระอย่างเต็มที่

7.2.6 จริยธรรม หมายถึง ความสามารถในการแสดงความคิดเห็นของตนตาม หลักวิชาชีพอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมา ความสามารถในการปฏิบัติยึดมั่นในหลักการจรรยาบรรณ ของวิชาชีพ ยอมรับข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับการตำหนิไม่ปิดความรับผิดชอบให้ผู้อื่น

ส่วนที่ 3 การใช้รูปแบบการเรียนการสอน

ก่อนนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปใช้ ควรศึกษาเอกสารประกอบการใช้ คำแนะนำการใช้ รูปแบบการเรียนการสอน ที่แสดงรายละเอียดในทางปฏิบัติการใช้รูปแบบควบคู่ไปกับแผนการสอน ตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น นำไปสู่แนวทางปฏิบัติ แบ่งเป็น 3 ประเด็นหลัก ดังนี้

1. สิ่งที่ต้องเตรียมก่อนการจัดการเรียนการสอน
2. การจัดการเรียนการสอน
3. การวัดและการประเมินผล

ศึกษาแผนการสอน ตัวอย่างแผนการสอน เรื่อง การเขียนแผนงาน ซึ่งมีองค์ประกอบ คือ ชื่อแผน เวลาที่ใช้ สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล สื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้

สิ่งที่ต้องเตรียมก่อนการจัดการเรียนการสอน

1. ผู้สอนควรศึกษารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ และการรับใช้สังคม เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน สำหรับนักศึกษาสาธารณสุข และ คำแนะนำการใช้ และแผนการสอน ให้เข้าใจก่อนนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน
2. ผู้สอนควรจัดให้มีการปฐมนิเทศผู้เรียนก่อนเรียน เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางในการเรียนรู้ ดังนี้

การปฐมนิเทศ ผู้สอนสรุปความเป็นมาและชี้แจงเหตุผลที่ต้องมีการเรียนการสอน ตามรูปแบบนี้ ดังต่อไปนี้

การปฐมนิเทศ ผู้สอนสรุปความเป็นมาและชี้แจงเหตุผลที่ต้องมีการเรียนการสอนตามรูปแบบนี้ ดังต่อไปนี้

2.1 ยุทธศาสตร์การส่งเสริมสุขภาพแนวใหม่ตามองค์การอนามัยโลก 5 ด้าน การสร้างนโยบายสาธารณสุขเพื่อสุขภาพ (Build healthy public) การสร้างสรรคสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ (Create supportive environment). การเสริมสร้างกิจกรรมชุมชนให้เข้มแข็ง (Strengthen community action) การพัฒนาทักษะส่วนบุคคล (Develop personal skills) การปรับเปลี่ยนระบบบริการสุขภาพ (Reorient health services)

2.2 กลยุทธ์การส่งเสริมสุขภาพ ตามกฎบัตรอตตาวา 3 ด้าน คือ Advocate เป็นการให้ข้อมูลข่าวสารแก่สาธารณชนเพื่อสร้างกระแสทางสังคม และสร้างแรงกดดันให้แก่ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจได้กำหนดนโยบายในเรื่องการส่งเสริมสุขภาพ Enable เป็นการดำเนินการเพื่อให้ประชาชนได้ใช้ศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่เพื่อให้มีสุขภาพที่ดี โดยกำหนดให้มีสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมสุขภาพ ประชาชนได้รับข้อมูลอย่างทั่วถึง มีทักษะในการดำเนินชีวิต และมีโอกาสที่จะเลือกทางเลือกที่มีคุณภาพเพื่อสุขภาพ และ Medicate เป็นสื่อกลางในการประสานงานระหว่างกลุ่ม/หน่วยงานต่างๆ ในสังคมทั้งภาครัฐและเอกชน

2.3 ผู้เรียนต้องมีสมรรถนะวิชาชีพระหว่างการศึกษาคือ (1) สามารถวิเคราะห์ปัญหาสาธารณสุขและปัจจัยหลักที่เป็นสาเหตุของปัญหา (2) สามารถจัดทำแผนแก้ไขปัญหา (3) สามารถฝึกปฏิบัติการดำเนินงานจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาสาธารณสุข ตั้งแต่การวางแผน การดำเนินงาน การควบคุมกำกับ และการประเมินผล (4) สามารถจัดทำแผนงานโครงการทางวิชาการด้านสาธารณสุข และสมรรถนะวิชาชีพในสาขาวิชาเฉพาะโดยคือ (1) สามารถจัดการด้านสาธารณสุขในสาขาวิชาเฉพาะ (2) สามารถประเมิน ปรับปรุง และพัฒนางานสาธารณสุขให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการของแต่ละพื้นที่ (3) สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนางานด้านสาธารณสุข (4) สามารถจัดทำรายงานผลการวิจัยและข้อเสนอเพื่อพัฒนางานสาธารณสุข

2.4 สถานการณ์ผลการประเมินสมรรถนะวิชาชีพสมรรถนะของนักวิชาการสาธารณสุข ซึ่งมี 8 ด้าน ดังนี้ด้านการวิเคราะห์ระบบงานสาธารณสุข และประเมินสุขภาพะชุมชนด้านการวิเคราะห์และการวางแผนแก้ไขปัญหาด้านสาธารณสุขของชุมชน ด้านการทำงานเป็นทีมและประสานเครือข่าย ด้านงานบริการสาธารณสุขผสมผสานแก่บุคคล ครอบครัว ชุมชนและท้องถิ่น ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านภาวะผู้นำและการคิดอย่างเป็นระบบ ด้านงานวิจัยจากงานประจำเพื่อพัฒนาสถานะสุขภาพของคนในชุมชน ผลการประเมินสมรรถนะรวมของนักวิชาการสาธารณสุข อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านการวิเคราะห์และการวางแผนแก้ไข

ปัญหาสาธารณสุขของคนในชุมชน พบว่ามีสมรรถนะในระดับต่ำผู้สอนจึงจำเป็นต้องหาแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับนักศึกษาสาธารณสุข

2.5 การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักศึกษาสาธารณสุข เป็นการเรียนรู้ที่ลงพื้นที่จริง ผู้สอนจะต้องมีการประสานงานไปยังพื้นที่การเรียนรู้เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ให้กับเจ้าของพื้นที่ที่ได้รับทราบ ถึงวัน-เวลาการลงพื้นที่ การเตรียมกลุ่มประชาชนเพื่อเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันอย่างน้อย 10 คน ขึ้นไป และลักษณะการทำกิจกรรมร่วมกัน มีขั้นตอนหลัก 5 ขั้นตอน คือ ขั้นสำรวจ (Survey) ขั้นเชื่อมโยง (Associate) ขั้นวางแผน (Plan) ขั้นนำไปใช้ (Apply) ขั้นประเมินผล (Assessment)

2.6 การจัดกลุ่มผู้เรียนในการเรียนรู้ ปฏิบัติได้ดังนี้ ผู้สอนทำการละผู้เรียนครั้งที่ 1 ด้วยการจับฉลากเพื่อแบ่งจำนวนคนเป็น 2 กลุ่ม เท่ากัน และผู้สอนทำการละผู้เรียนครั้งที่ 2 ด้วยการจับฉลากเพื่อสุ่มกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน เพื่อให้มีประสิทธิภาพและบังเกิดประสิทธิผล ควรปฏิบัติตามแนวทาง ดังต่อไปนี้

1. บทบาทผู้สอน

1.1 ผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ โดยการจัดสภาพหรือบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ที่สามารถเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนรู้เป็นกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้สอนควรเป็นที่ปรึกษา แนะนำ/ชี้แนะ/ช่วยแก้ปัญหา คอยกระตุ้น/ให้กำลังใจ/เสริมแรง ด้วยเทคนิคและวิธีการต่าง ๆ เพื่อเป็นการช่วยเติมเต็มหรือให้ข้อมูลย้อนกลับ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ เพื่อให้มีการดำเนินการเรียนรู้อย่างราบรื่นและเหมาะสม เป็นไปตามข้อตกลงของกลุ่มควบคุมกฎกติกา มารยาท การใช้เวลาในแต่ละขั้นของการเรียนรู้ ฯลฯ

1.2 รูปแบบนี้ มุ่งเน้นการส่งเสริมสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน สำหรับนักศึกษาสาธารณสุข ผู้สอนควรศึกษาเทคนิคและวิธีการตามแนวทางดังกล่าวด้วยความเข้าใจ เพื่อที่จะปรับให้เข้ากับหลากหลายในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนจึงควรมีความสามารถในการฟังอย่างลึกซึ้ง ไม่ด่วนตัดสินหรือให้คำตอบทันที รอคอยให้ผู้เรียนค้นพบคำตอบด้วยตนเอง และควรคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน

1.3 ผู้สอนควรศึกษารายละเอียดในรูปแบบการเรียนการสอนอย่างรอบคอบด้วยความเข้าใจ ปฏิบัติตามคำแนะนำการใช้ เพื่อให้มีความสะดวกและเหมาะสมตามสถานการณ์ที่จำเป็น

1.4 ผู้สอนต้องสังเกตและประเมินพฤติกรรมผู้เรียนอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง เพื่อป้องกันหรือแก้ไขปัญหาล่วงหน้าได้ทันเวลา

2. บทบาทผู้เรียน

2.1 ผู้เรียนต้องทบทวนความรู้เดิมที่ได้เรียนมาเพื่อเป็นการวางรากฐานขององค์ความรู้ที่จะใช้ต่อยอด เนื่องจากสถานการณ์จริง ผู้เรียนไม่อาจทราบล่วงหน้าได้เลยว่าโจทย์ปัญหาที่ชุมชนมอบให้คือประเด็นใด

2.2 ผู้เรียนมีอิสระในการเลือกที่จะสืบค้นหรือแสวงหาความรู้ ได้ตลอดเวลา ทุกช่องทาง การสื่อสาร โดยมีผู้สอนเป็นผู้อำนวยการควบคุมในการเรียนรู้และช่วยประสานเติมเต็มองค์ความรู้/ประสบการณ์ที่เชื่อมโยงกัน

2.3 ผู้เรียนควรมีความสามารถในการทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มได้อย่างไม่มีปัญหา ยอมรับและปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันของกลุ่ม โดยมีผู้สอนช่วยควบคุมกติกา

2.4 ผู้เรียนควรมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมภายในกลุ่มอย่างเสมอภาคตลอดการเรียนรู้

3. การวัดและประเมินผล ต้องมีการทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบวัด 2 ประเภท คือ วัดความรู้ การส่งเสริมสุขภาพชุมชน และแบบประเมินทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน ผลคะแนนการทดสอบก่อนเรียนจะใช้ในการเปรียบเทียบกับคะแนนหลังเรียน เพื่อดูพัฒนาการของแต่ละคน

การวัดและการประเมินผล

1. ผู้สอนควรจัดให้ผู้เรียนได้ทดสอบก่อนเรียน ด้วยแบบวัดความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชน (จำนวน 30 ข้อ) โดยให้ทุกคนทำแบบทดสอบพร้อมกันใช้เวลา 45 นาที ตรวจให้คะแนนตามเฉลย ถ้าถูกได้ 1 คะแนน ผิดได้ 0 คะแนน รวมคะแนนแยกตามหัวข้อ

2. ผู้สอนควรจัดให้ผู้เรียนได้ทดสอบก่อนเรียน ด้วยแบบประเมินทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน (จำนวน 6 ด้าน) โดยการจับกลุ่มประชาชนอย่าง 10 คนขึ้นไป ในสถานการณ์บริบทจริง เพื่อให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน ทั้ง 6 ด้าน ใช้เวลา 1 วัน โดยใช้เกณฑ์การวัดแบบมาตรา 5 ระดับ (Rubric Score) และบันทึกคะแนนสอบก่อนเรียน

3. ระหว่างการทำกิจกรรมผู้สอนจะต้องบันทึกสภาพการเรียนการสอนโดยทั่วไป เช่น สภาพบรรยากาศ ปัญหาที่พบ วิธีการแก้ไขปัญหา เป็นต้น

4. เมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนควรจัดให้ผู้เรียนได้ทดสอบหลังเรียนด้วยแบบวัดความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชน (จำนวน 30 ข้อ) แบบประเมินทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน (จำนวน 6 ด้าน)

5. ทำการตรวจให้คะแนนแบบวัดความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชน และแบบประเมินทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน และทำการเปรียบเทียบก่อน และทำการเปรียบเทียบพัฒนาจากการวัดและประเมินผลก่อนและหลังการเรียนรู้ ส่วนแบบบันทึกสภาพการเรียนการสอน ให้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา โดยเรียงเรียงลำดับเหตุการณ์ก่อน-หลัง

ส่วนที่ 4 ผลที่ได้จากการใช้รูปแบบการเรียนการสอน

รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ และการรับใช้สังคม เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน สำหรับนักศึกษาสาธารณสุข เมื่อใช้แล้วจะต้องมีการวัดผลหลังเรียน ด้วยเครื่องมือต่างๆ เพื่อวัดผลที่เกิดขึ้น

1. ผลทางตรง ผู้เรียนมีสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน ได้แก่ ความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชน และทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน

2. ผลทางอ้อม เกิดขึ้นกับผู้เรียน ได้แก่

2.1 ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น เช่น การเตรียมตัวก่อนลงพื้นที่ มีการศึกษาหาข้อมูลของพื้นที่ที่จะลงล่วงหน้า เช่น ลักษณะทั่วไปของชุมชน ประชากรและสถิติชีพ สภาวะสังคมและเศรษฐกิจ จากข้อมูลทุติยภูมิ และได้จัดทำฐานข้อมูลเบื้องต้น เพื่อเป็นสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนในชั้นต่างๆ

2.2 ผู้เรียนเกิดความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม เนื่องจากการเรียนการสอนเป็นลักษณะร่วมมือกัน ฉะนั้นผู้เรียนทุกคนจะมีบทบาทหน้าที่แตกต่างกันออกไปตามแต่ละความสามารถของบุคคล

2.3 ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของตนเอง เห็นคุณค่าในการทำงานของตนเองเพื่อสังคมมากขึ้น มีความภาคภูมิใจในสิ่งที่ทำ โดยไม่หวังผลตอบแทนมุ่งทำงานเพื่อส่วนรวมมีจิตบริการสังคม

2.4 ผู้เรียนมีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นมากขึ้น รู้จักการอดทนต่องาน อดทนต่อความยากลำบาก อดทนต่อสิ่งแวดล้อมที่จะมากระตุ้น

2.5 ผู้เรียนมีจิตอาสา ที่จะเป็นผู้ให้ เสียสละ เช่น ให้สิ่งของ ให้ความช่วยเหลือด้วยกำลังร่างกาย แรงสมอง ซึ่งเป็นการเสียสละ สิ่งที่ตนเองมี เพื่อทำประโยชน์ให้กับส่วนรวม

จากการนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนที่ได้พัฒนาขึ้น เป็น 4 ส่วน จึงขอสรุปเป็นดังภาพ 2

การนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ และการรับใช้สังคม เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน สำหรับนักศึกษาสาธารณสุข

**เอกสารประกอบรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์
และการรับใช้สังคม เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน
สำหรับนักศึกษาสาธารณสุข**

การใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ และการรับใช้สังคม เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน สำหรับนักศึกษาสาธารณสุข จำเป็นต้องมีเอกสารประกอบเพื่อแนะนำเกี่ยวกับการใช้รูปแบบ ซึ่งแสดงรายละเอียดในทางปฏิบัติ ที่สามารถนำไปใช้สำหรับการจัดการเรียนการสอน

ผู้ที่ประสงค์จะนำรูปแบบดังกล่าวไปใช้ ให้สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรศึกษาเอกสารนี้อย่างละเอียดรอบคอบ และปฏิบัติตามคำแนะนำการใช้

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555–2559) ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพคน ทั้งทางร่างกาย จิตใจ ความรู้ ความสามารถ ทักษะการประกอบอาชีพ มีสิ่งหนึ่งที่จะสนับสนุนความสามารถในการประกอบอาชีพได้อย่างสมบูรณ์นั้น คือ การที่บุคคลต้องมีสุขภาพที่ดี แข็งแรง สามารถดูแลสุขภาพของตนเองได้ ตามแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555–2559) มีจุดเน้นว่า ประชาชนทุกคนต้องมีสุขภาพดี ร่วมสร้างระบบสุขภาพพอเพียงเป็นธรรม นำสู่สังคมสุขภาวะ โดยยุทธศาสตร์ที่ 3 ว่าด้วยการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกัน การควบคุม และการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ เพื่อให้คนไทยแข็งแรงทั้งร่างกาย จิตใจ สังคม และปัญญา เน้นเรื่องการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพของประชาชน(สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, 2555, หน้า 24-25) การทำงานสาธารณสุขแนวใหม่ ถูกนำมาใช้เพื่อสะท้อนความหมายและมุมมองของสังคมมากขึ้น กระทำอย่างต่อเนื่องโดยผ่านระบบสังคม สถาบันการศึกษาสาธารณสุขจึงเป็นองค์กรหลักที่มีหน้าที่ในการผลิตนักสาธารณสุขเพื่อให้ปฏิบัติงานดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ คำว่า “การประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน” คือ การกระทำการสาธารณสุขต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน และอนามัยสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมการเรียนรู้ การแนะนำและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การควบคุมโรค การบำบัดโรคเบื้องต้น และการฟื้นฟูสภาพ ต่อบุคคล ครอบครัว และชุมชน โดยการผสมผสานต่อเนื่อง และเชื่อมโยงเป็นองค์รวมตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน พ.ศ. 2556 (พระราชบัญญัติวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน พ.ศ. 2556, 16 ธันวาคม 2556, หน้า 20) ผู้ประกอบวิชาชีพสาธารณสุขทุกสาขาวิชา ต้อง

ผ่านการเรียนรู้และฝึกฝนประสบการณ์วิชาชีพโดยผ่านการฝึกปฏิบัติงานในสถานศึกษาตาม หลักสูตรปริญญาสาธาณสุขศาสตร์ หรือวิทยาศาสตร์บัณฑิตสาขาที่เกี่ยวข้อง ตาม พระราชบัญญัติส่งเสริมวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พ.ศ. 2551 (พระราชบัญญัติส่งเสริม วิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พ.ศ.2551, 8 กุมภาพันธ์ 2551, หน้า 62) เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี และผ่านการประเมิน การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างการศึกษาที่มีสมรรถนะดังนี้ 1) สามารถ วิเคราะห์ปัญหาสาธาณสุขและปัจจัยหลักที่เป็นสาเหตุของปัญหา 2) สามารถจัดทำแผนแก้ไข ปัญหา 3) สามารถฝึกปฏิบัติการดำเนินงานจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาสาธาณสุข ตั้งแต่ การวางแผน การดำเนินงาน การควบคุมกำกับ และการประเมินผล และ 4) สามารถจัดทำแผนงาน โครงการทางวิชาการด้านสาธาณสุข และการฝึกปฏิบัติวิชาชีพในสาขาวิชาเฉพาะมีสมรรถนะดังนี้ 1) สามารถจัดการด้านสาธาณสุขในสาขาวิชาเฉพาะ 2) สามารถประเมิน ปรับปรุง และพัฒนา งานสาธาณสุขให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการของแต่ละพื้นที่ 3) สามารถทำวิจัย เพื่อพัฒนางานด้านสาธาณสุข และ 4) สามารถจัดทำรายงานผลการวิจัยและข้อเสนอเพื่อพัฒนา งานสาธาณสุข

จากรายงานพิเศษของคณะกรรมการองค์การสร้างเสริมสุขภาพ กล่าวว่าโลกในศตวรรษที่ 21 ระบบสุขภาพแนวใหม่จะกลายเป็นเครื่องมือสำคัญในระบบรากฐานสังคม สุขภาพเป็น ศูนย์กลางของการพัฒนาทั้งหมด สอดคล้องกับการทำงานส่งเสริมสุขภาพในปัจจุบันเน้นการ ทำงานร่วมกับชุมชนมากขึ้น ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจะต้องมีความพร้อม มีสมรรถนะเกี่ยวกับการ ปฏิบัติงาน ด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน อีกทั้งคุณลักษณะ เชิงพฤติกรรมที่ทำให้บุคคลสามารถปฏิบัติงานได้อย่างโดดเด่น สมรรถนะนี้เกิดจากการพัฒนาและ สิ่งสมจากองค์ความรู้ และอิทธิพลจากปัจจัยอื่นๆ จึงเป็นหน้าที่ของสถาบันการศึกษาที่ต้อง พัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้สนับสนุน ส่งเสริมความพร้อมด้านต่างๆ ให้กับผู้เรียน

จากความสำคัญดังที่กล่าวมานั้น จึงพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎี คอนสตรัคติวิสต์ และการรับใช้สังคม เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชนสำหรับ นักศึกษาสาธาณสุข โดยนำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ที่เน้นการ พัฒนากระบวนการทางสติปัญญาเรียนรู้จากการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ประสบการณ์ใหม่ โดยการสร้างความรู้ ประสบการณ์ใหม่นี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดการเรียนรู้อะไรและการ รับใช้สังคมมาสนับสนุนการพัฒนานี้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติด้วยตนเองโดยใช้ กระบวนการการแก้ไขปัญหาตามความต้องการของชุมชน ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงจากคน ในชุมชน และตัวผู้เรียนเองก็สามารถเพิ่มประสบการณ์ตรงให้กับตนเองได้จากการเรียนรู้จาก

สิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่ทำให้เกิดการจดจำได้ยาวนาน รูปแบบการเรียนการสอนที่ได้พัฒนาขึ้น ส่งผลให้เกิดการพัฒนาสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชนต่อไป

ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ และการรับใช้สังคม เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน สำหรับนักศึกษาสาธารณสุข ขอให้แนวคิดที่สนับสนุนการพัฒนา 2 ดังนี้

1. แนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์

เกิดจากพื้นฐานการเรียนรู้ด้านปรัชญา จิตวิทยา มนุษยวิทยา ที่ต้องอาศัยจากการมีปฏิสัมพันธ์และประสบการณ์กับสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติในการให้ความร่วมมือ อำนวยความสะดวก และช่วยเหลือผู้เรียนในการเรียนรู้

ทฤษฎีนี้เน้นให้ความสำคัญกับตัวผู้เรียน มากกว่าผู้สอน ผู้เรียนจะเป็นผู้ที่มีปฏิสัมพันธ์ (interact) กับวัตถุ (object) หรือเหตุการณ์ ด้วยตนเอง ซึ่งจะทำให้เกิดความเข้าใจในวัตถุหรือ เหตุการณ์นั้น ซึ่งก็คือการสร้าง (construct) การทำความเข้าใจ (conceptualization) และการแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยที่ผู้เรียนมีความรู้เดิมเป็นต้นทุนชีวิตด้านปัญญา และเมื่อปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเกิดขึ้นก็สามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมสู่ความรู้ใหม่ที่ได้จากการเรียนรู้จากสังคมและการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยการเรียนรู้นั้น ไม่ได้รับข้อมูล เก็บข้อมูลความรู้นั้นมาเป็นของตนทันที แต่จะนำความรู้เดิม ประสบการณ์เดิม มาผนวกขึ้นกับความรู้ใหม่ เกิดเป็นความรู้ด้วยตนเอง โดยผ่านการจัดกระบวนการทางข้อมูล

1.1 กลไกการพัฒนาทางปัญญา (Mechanism of Cognitive development) มี 2 กระบวนการ ดังนี้

กระบวนการที่ 1 เรียกว่า assimilation ผู้เรียนจะรับข้อมูลใหม่เข้าไป

กระบวนการที่ 2 เรียกว่า accommodation เป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ ขึ้นมา ผู้เรียนจะปรับโครงสร้างทางปัญญา และจัดระเบียบข้อมูล

1.2 การพัฒนาการทางปัญญา (Stages of Cognitive development) ในช่วงวัยผู้ใหญ่ จะสามารถคิดย้อนกลับ (Reverse) เข้าใจนามธรรม (abstract) สามารถมองเห็นความสัมพันธ์และความเชื่อมโยงกัน มีความคิดเชิงเหตุผลและอุปมาได้ พัฒนาการนี้จัดว่าเป็นขั้นสุดยอดของความคิด เริ่มคิดเป็นผู้ใหญ่ ความคิดแบบเด็กจะสิ้นสุดลง

1.3 กระบวนการภายในจิตใจ (Internalization) คือ การนำเอาความรู้ที่มีอยู่ในบริบทของสังคมนั้น ๆ จากการสังเกต (observe) ด้วยตัวเองไปช่วยพัฒนาความคิดประกอบด้วยกระบวนการ 2 อย่าง คือ

1.3.1 การซึมซับหรือดูดซึม (Assimilation) เป็นกระบวนการที่มนุษย์มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและซึมซับหรือดูดซึมเอาประสบการณ์ใหม่เข้าสู่ประสบการณ์เดิมที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกันโดยสมองจะปรับเอาประสบการณ์ใหม่เข้ากับความคิด ความรู้ในโครงสร้างที่เกิดจากการเรียนรู้เดิมที่มีอยู่

1.3.2 การปรับโครงสร้างทางปัญญา (Accommodation) เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องมาจากกระบวนการซึมซับหรือดูดซึม คือเมื่อได้ซึมซับหรือดูดซึมเอาประสบการณ์ใหม่เข้าไปในโครงสร้างเดิมแล้ว ก็จะทำการปรับประสบการณ์ใหม่ให้เข้ากับโครงสร้างของความรู้เดิมที่มีอยู่ในสมองก่อนแล้ว แต่ถ้าไม่เข้ากันได้ก็จะทำการสร้างโครงสร้างใหม่ขึ้นมาเพื่อรับประสบการณ์ใหม่นั้น

1.4 พื้นที่รอยต่อพัฒนาการ (The Zone of proximal development) เป็นการจัดการเรียนรู้จะต้องคำนึงถึงระดับพัฒนาการ 2 ระดับ คือ ระดับพัฒนาการที่เป็นจริง (Actual Development Level) และระดับพัฒนาการที่สามารถจะเป็นไปได้ (Potential Development Level) ระยะห่างระหว่างระดับพัฒนาการที่เป็นจริงและระดับพัฒนาการที่สามารถจะเป็นไปได้ เรียกว่า พื้นที่รอยต่อพัฒนาการ (Zone of Proximal Development)

2. แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการรับใช้สังคม

การรับใช้สังคมมาจากคำภาษาอังกฤษ คือ Service learning สำหรับการรับใช้ภาษาไทย มีการใช้คำแตกต่างกันออกไป เช่น การเรียนรู้ด้วยการบริการสังคม (จุฬารธรรมศาสตร์ ปีที่ 42, 2552, หน้า 9) (วิมลรัตน์ จตุรานนท์, 2552, หน้า 7) การรับใช้สังคม (วิมลรัตน์ จตุรานนท์, 2552, หน้า 7) การเรียนรู้จากการบริการ (วิไล พานิช, 2545, หน้า 5) การเรียนรู้จากการบริการแก่สังคม (NCSS Citizenship Select Subcommittee, 2000 อ้างอิงใน วิไล พานิช, 2545, หน้า 5) การเรียนรู้โดยการบริการสังคม (หฤทัย อนุสรราชกิจ, 2552) การเรียนรู้ที่เน้นบริการสังคม (Butin, 2010) การเรียนโดยบริการสังคม (จุฬารธรรมศาสตร์ ปีที่ 44, 2552, หน้า 2)

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้คำว่า การรับใช้สังคม เพราะว่ารูปแบบการเรียนการสอนนี้ เป็นการสอนที่ให้บริการหรือรับใช้สังคมด้านความสามารถในการพัฒนาสุขภาพ โดยผู้เรียนจะต้องอยู่บริบทของสังคมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

การรับใช้สังคมเป็นรูปแบบการเรียนการสอน ที่เชื่อมโยงกับสำนึกทางสังคม เพราะมีการลงมือปฏิบัติและเชื่อมโยงกับประสบการณ์ที่มีจุดมุ่งหมายเป็นกลยุทธ์ในการสอนและการเรียนรู้ที่บูรณาการความรู้สู่ชุมชนด้วยการสร้างประสบการณ์ ความรับผิดชอบ และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนโดยผู้เรียน การเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคมได้แพร่หลายอย่างรวดเร็วทุกระดับทั้งในการจัดการศึกษาระดับ การรับใช้สังคมมีหลักแนวคิดและรากฐานมาจากปรัชญาการศึกษาพิพัฒน์นิยมของ จอห์น ดิวอี้ สอดคล้องกับวิลลาร์ด จตุรานนท์ (2551, หน้า 7) และทฤษฎีวิวัฒธรรมทางสังคมของเลฟไวทสกี้ สอดคล้องกับจรี ทัพวงษ์ และวิลลาร์ด จตุรานนท์ (2552, หน้า 69) ซึ่งผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบจากการนำไปเปรียบเทียบกับบริการแบบเดิม ได้ดังนี้

2.1 การรับใช้สังคมเป็นวิธีการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการให้บริการในสังคมซึ่งตรงประเด็นกับการเรียนการสอนทางด้านสุขภาพที่มุ่งรับใช้ประชาชน

2.2 การรับใช้สังคม ผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมภายใต้บริบทของสังคมที่เป็นจริง

2.3 การจัดการเรียนการสอนผ่านประสบการณ์จริง จากบุคคลที่อยู่ในสังคม เรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.4 ผู้เรียนสามารถประเมินความเข้มแข็งของชุมชนจากปัญหาที่พบเห็นได้โดยอาศัยการพบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สามารถระบุความเป็นไปในการพัฒนาได้อย่างถูกต้อง

2.5 ผู้เรียนมีกระบวนการสะท้อนแนวคิดทบทวนข้อมูล ที่ได้จากการเรียนรู้ประสบการณ์

องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน

ส่วนที่ 1 ที่มาของรูปแบบการเรียนการสอน (Orientation to the model) แสดงถึงแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์และแนวคิดการรับใช้สังคมที่รองรับการพัฒนาในรูปแบบฯ

ส่วนที่ 2 รูปแบบการเรียนการสอน (Instructional model) ประกอบด้วย

รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ และการรับใช้สังคมเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน สำหรับนักศึกษาสาธารณสุข ประกอบด้วย องค์ประกอบหลายองค์ประกอบ ซึ่งมีความสัมพันธ์สอดคล้องและส่งเสริมซึ่งกันและกัน ได้แก่

1. หลักการ

การส่งเสริมความสามารถทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสุขภาพชุมชน เพื่อเพิ่มความสามารถให้ประชาชนสามารถดูแลตนเองและสามารถตัดสินใจวางแผนด้านสุขภาพของตนเองได้

รูปแบบการเรียนการสอนนี้เน้นปฏิสัมพันธ์ทางสังคม สร้างประสบการณ์ใหม่ให้กับผู้เรียน ด้วยการลงมือปฏิบัติตามกระบวนการแก้ไขปัญหาโดยเน้นการเรียนรู้จากบริบทจริง ผักทักชะการตัดสินใจด้วยตนเอง ควบคู่ไปกับการให้บริการสังคมโดยอาศัยชุมชนเป็นฐานในการเรียนรู้ ผู้เรียนจะซึมซับประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับเข้าสู่ตนเองและเชื่อมโยงกับความรู้เดิมที่มีอยู่ ด้วยการจัดระเบียบข้อมูลปรับความคิดในโครงสร้างทางปัญญาด้วยตนเอง จนเกิดเป็นองค์ความรู้ที่มีความหมาย จากนั้นผู้เรียนต้องสะท้อนผลการเรียนรู้ หรือประสบการณ์ที่ได้รับจากชุมชน ถ่ายทอดออกมาผ่านการปฏิบัติ

2. จุดประสงค์

รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ และการรับใช้สังคม เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชนสำหรับนักศึกษาสาธารณสุข ในครั้งนี้ มุ่งพัฒนาผู้เรียนโดยใช้การปฏิสัมพันธ์และประสบการณ์กับสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติผนวกกับการรับใช้สังคม เพื่อให้เกิดความสามารถ 2 ประการดังนี้

2.1 เพื่อพัฒนาความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชน

- 2.1.1 การศึกษาชุมชน
- 2.1.2 การวินิจฉัยปัญหา
- 2.1.3 การเขียนแผนงาน
- 2.1.4 เทคนิคการทำโครงการ
- 2.1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

2.2 เพื่อพัฒนาทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน

- 2.2.1 การมีส่วนร่วมกับชุมชน สามารถประเมินการสนับสนุน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน
- 2.2.2 การบริหารจัดการ สามารถปฏิบัติงานให้ดีหรือให้เกินมาตรฐานที่มีอยู่
- 2.2.3 การทำงานเป็นทีม สามารถสร้างและรักษาสัมพันธภาพกับสมาชิกในทีม
- 2.2.4 ความเชี่ยวชาญในวิชาชีพสามารถชวนขยาย สนใจเพื่อพัฒนา ความรู้ของตน
- 2.2.5 การบริการ สามารถให้บริการตามความต้องการของประชาชน
- 2.2.6 จริยธรรม สามารถประพฤติปฏิบัติถูกต้องเหมาะสมตามวิชาชีพ

3. เนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ และการรับใช้สังคม เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชนสำหรับนักศึกษา

สาธารณสุขในครั้งนี ผู้วิจัยเลือกเนื้อหาสาระการวิเคราะห์มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ (การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างการศึกษา) มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ (การฝึกปฏิบัติวิชาชีพในสาขาวิชาเฉพาะ) และมาตรฐานการปฏิบัติงาน ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสุขภาพ เพื่อนำผลมา กำหนดเป็นเนื้อหาของรูปแบบการเรียนการสอน ดังนี้

- 3.1 การส่งเสริมสุขภาพชุมชน เรื่อง การชุมชนศึกษา
- 3.2 การส่งเสริมสุขภาพชุมชน เรื่อง การวินิจฉัยปัญหา
- 3.3 การส่งเสริมสุขภาพชุมชน เรื่อง การเขียนแผนงาน
- 3.4 การส่งเสริมสุขภาพชุมชน เรื่อง เทคนิคทำโครงการ
- 3.5 การส่งเสริมสุขภาพชุมชน เรื่อง การวิเคราะห์ข้อมูล

4. ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน

เป็นองค์ประกอบสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอนซึ่งจะนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้โดยมุ่งพัฒนาเพื่อพัฒนาความรู้ในการส่งเสริมสุขภาพชุมชนและทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน สำหรับนักศึกษาสาธารณสุข สำหรับการจัดการเรียนสอนนี้จะเน้นลงพื้นที่จริง เรียนรู้ร่วมกับประชาชน มีลำดับขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอน ได้เป็น SAPAA Model จำแนกออกเป็น 5 ขั้นตอน มีรายละเอียด ดังนี้

4.1 ขั้นสำรวจ (S : Survey) เป็นการสำรวจสถานการณ์และสภาพแวดล้อม บริบทจริงให้กับผู้เรียน เพื่อเป็นการสร้างแรงกระตุ้นให้กับผู้เรียนเกิดความสนใจในสิ่งแวดล้อมรอบตัว เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม ผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้สอนกับผู้เรียน ผู้เรียนต้องปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม หลังจากนั้นผู้สอนจะเป็นผู้แสดงคำถามเกี่ยวข้องของการประเด็นปัญหา เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนทบทวนความรู้เดิมและจัดระบบองค์ความรู้ที่มีอยู่ ผู้เรียนจะได้ลงมือกระทำด้วยตนเอง โดยการสำรวจหาข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของปัญหา

4.2 ขั้นเชื่อมโยง (A: Associate) ผู้เรียนรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ร่วมกับชุมชนและให้ผู้เรียนเสนอคำอธิบายที่ได้จากวิเคราะห์ ผู้สอนสร้างความขัดแย้งทางความคิดให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนปรับเปลี่ยนความคิด โดยที่มีผู้สอนและชุมชนเป็นผู้เสริมต่อองค์ความรู้ใหม่ให้กับผู้เรียน ผู้เรียนสร้างคำอธิบายใหม่จากการวิเคราะห์ โดยใช้กระบวนการทางปัญญาแสดงเป็นสัญลักษณ์หรือแผนผัง แสดงความเข้าใจของผู้เรียน และสะท้อนกลับให้ผู้สอนและชุมชนได้รับทราบ แสดงความคิดเห็นร่วมกัน เพื่อประเมินความเหมาะสม

4.3 ขั้นวางแผน (P : Plan) ผู้เรียนพิจารณาหาวิธีการแก้ไขปัญหอย่างเหมาะสมตามความต้องการของชุมชน ด้วยการแสดงความคิดเห็น ถึงแนวทางความเป็นไปได้ และตัดสินใจ

เลือกวิธีการแก้ไขอย่างถูกต้อง โดยมีชุมชนเป็นผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจกำหนดแนวทาง ผู้สอนเป็นผู้ที่มีหน้าที่เสริมต่อความรู้ให้กับผู้เรียน และสะท้อนข้อมูล

4.4 ขั้นนำไปใช้ (A : Apply) ผู้เรียนนำความรู้เดิมและความรู้ใหม่ที่ได้เชื่อมโยงกัน และได้สร้างเป็นต้นแบบของตนเอง นำไปใช้ในการแก้ไขปัญหา ที่สอดคล้องตามความต้องการชุมชน ตรวจสอบความก้าวหน้าและปรับปรุงกิจกรรมให้เป็นระยะและสะท้อนข้อมูล ผู้สอนส่งเสริมผู้เรียนให้ทำงานเป็นกลุ่มแลกเปลี่ยนสารสนเทศและความคิดเห็น

4.5 ขั้นประเมินผล (A : Assessment) ผู้สอนทบทวน ความรู้ ความคิด ที่เปลี่ยนไปเมื่อเทียบกับความรู้ ความคิดเดิม ผู้เรียนรวบรวมข้อมูลของตนเองการจดบันทึก การสังเกต ถ่ายทอดองค์ความรู้ใหม่ของตนเอง ด้วยการสื่อสาร เช่น อธิบาย สาธิต เขียน ผู้สอนตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนด้วยการ ทดสอบความรู้ ผู้สอนเป็นผู้ที่มีหน้าที่เสริมต่อความรู้ให้กับผู้เรียน และเพิ่มเติมแนวทางการบริการสังคมที่ถูกต้องกับผู้เรียน และสะท้อนข้อมูล

5. บทบาทผู้สอน

5.1 ขั้นสำรวจ (S : Survey) ผู้สอนเตรียมความพร้อม ด้วยการสำรวจพื้นที่และสภาพแวดล้อมบริบทจริงให้กับผู้เรียน เพื่อประเมินความเหมาะสมเบื้องต้นของการเรียนรู้ ขั้นสำรวจนี้จะช่วยเป็นแรงกระตุ้นให้กับผู้เรียน ด้วยการนำสู่บทเรียนจากสิ่งแวดล้อมรอบตัว ผู้สอนจะเป็นผู้แสดงคำถามเกี่ยวข้องการประเด็นสถานการณ์ต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนทบทวนความรู้เดิม

5.2 ขั้นเชื่อมโยง (A: Associate) ผู้สอนสร้างคำถามแสดงการเปรียบเทียบความรู้ เพื่อสร้างความขัดแย้งทางความคิดให้กับผู้เรียน ข้อคำถามเหล่านี้จะช่วยเพิ่มทักษะการคิด จัดลำดับข้อมูล ให้ผู้เรียนได้ประมวลผลข้อมูลผ่านการตัดสินใจด้วยตนเอง ผู้สอนจะต้องช่วยสร้างขอบเขตของการเชื่อมโยงให้อยู่ในบริบทของประเด็น หรือเนื้อหานั้น

5.3 ขั้นวางแผน (P : Plan) ผู้สอนร่วมกันวางแผนการเลือกใช้เครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอย่างเหมาะสมตามความต้องการของชุมชน โดยที่ผู้สอนจะต้องเป็นผู้ที่มีหน้าที่เสริมต่อความรู้ให้กับผู้เรียน

5.4 ขั้นนำไปใช้ (Apply) ผู้สอนจะต้องเป็นผู้ที่มีหน้าที่เสริมต่อความรู้ให้กับผู้เรียน และพิจารณาความเหมาะสมของการนำความรู้ไปใช้

5.5 ขั้นประเมินผล (Assessment) ผู้สอนจะต้องเป็นผู้ที่มีหน้าที่เสริมต่อความรู้ให้กับผู้เรียนหลังจากที่ผู้เรียนถ่ายทอดองค์ความรู้ใหม่ที่ผู้เรียนได้ถ่ายทอดออกมา คอยชี้แนะเพิ่มเติมแนวทางการบริการสังคม

6. บทบาทผู้เรียน

6.1 ขั้นสำรวจ (S : Survey) ผู้เรียนต้องมีความสนใจสิ่งแวดล้อมรอบตัว และจะได้ลงมือกระทำด้วยตนเองโดยการสำรวจหาข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของปัญหา และนำข้อมูลที่ได้จากสถานการณ์ สะท้อนข้อมูลกลับสู่ชุมชน

6.2 ขั้นเชื่อมโยง (A: Associate) ผู้เรียนรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสำรวจหาข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของปัญหา พร้อมแสวงหาสารสนเทศเพื่อเพิ่มเติมความรู้ที่ได้รับมาสนับสนุนข้อมูล หลังจากนั้นผู้เรียนต้องทำวิเคราะห์ประเด็นปัญหา ด้วยตนเองในครั้งที่หนึ่ง และวิเคราะห์ประเด็นปัญหาครั้งที่สองร่วมกับชุมชนโดยมีชุมชนเป็นผู้เสริมต่อองค์ความรู้ให้กับผู้เรียน ผู้เรียนต้องเชื่อมโยงเอาประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับจากชุมชนเข้าสู่ตนเองเพื่อปรับโครงสร้างทางปัญญากับประสบการณ์เดิม และสร้างความหมายของสิ่งที่ได้พบเห็น รับรู้ ด้วยการสร้างเป็นสัญลักษณ์หรือจุดบันทึก แสดงความเข้าใจของผู้เรียน ที่สามารถสะท้อนกลับออกมาให้ผู้สอนได้รับทราบ และสะท้อนข้อมูลกลับสู่ชุมชน

6.3 ขั้นวางแผน (P: Plan) ผู้เรียนร่วมกันวางแผนการเลือกใช้เครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอย่างเหมาะสมตามความต้องการของชุมชน และวางแผน ร่วมกำหนดเป้าหมาย ขั้นตอน ระยะเวลา การประเมินผล ผลที่คาดว่าจะได้รับ และจะต้องสะท้อนข้อมูลกลับสู่ชุมชน

6.4 ขั้นนำไปใช้ (Apply) ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมกันตัดสินใจเลือกแนวทางการสังคมที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง ผู้เรียนจะนำองค์ความรู้ของตนเองที่ได้ปรับโครงสร้างทางปัญญาแล้ว และได้สร้างเป็นสัญลักษณ์ไว้ นำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาชุมชน โดยการมีส่วนร่วมจากชุมชนในการทำกิจกรรมบริการสังคม

6.5 ขั้นประเมินผล (Assessment) ผู้เรียนทบทวน ความรู้ ความคิด ที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อเทียบกับความรู้ ความคิด ตอนเริ่มต้น โดยต้องรวบรวมข้อมูลของตนเองการจดบันทึก การสังเกต และถ่ายทอดองค์ความรู้ใหม่ของตนเอง ด้วยการสื่อสาร เช่น อธิบาย สาธิต เขียน ให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจ

7. การวัดผลและประเมินผลตามรูปแบบการเรียนการสอน

การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ และการรับใช้สังคมเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน สำหรับนักศึกษาสาธารณสุขนี้ เป็นขั้นตอนการวัดและการประเมินผลสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน ครอบคลุมทั้งการวัดก่อนเรียน การติดตามผลระหว่างเรียน และการวัดผลหลังเรียน ประกอบด้วย

7.1 การทดสอบความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชน สำหรับนักศึกษาสาธารณสุข ผู้วิจัยดำเนินการวัดและประเมินผลตามองค์ประกอบของสมรรถนะที่สังเคราะห์มาจากมาตรฐาน ประสบการณ์วิชาชีพ (การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างการศึกษ) มาตรฐานการปฏิบัติงาน ที่เกี่ยวข้องกับส่งเสริมสุขภาพ ดังนี้

- 7.1.1 ความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชนด้านชุมชนศึกษา
- 7.1.2 ความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชนด้านการวินิจฉัยปัญหา
- 7.1.3 ความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชนด้านการเขียนแผนงาน
- 7.1.4 ความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชนด้านเทคนิคการทำโครงการ
- 7.1.5 ความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชนด้านการวิเคราะห์ข้อมูล

7.2 การประเมินทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน สำหรับนักศึกษาสาธารณสุข วัดตาม ทักษะของสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน ดังนี้

7.2.1 การมีส่วนร่วมกับชุมชน หมายถึง ความสามารถในการสนับสนุนให้ ชุมชนและสังคม ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไขปัญหา โดยนำข้อมูลพื้นฐานของชุมชน ทบทวน ปรับปรุง และบูรณาการ จัดหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาท้องถิ่น

7.2.2 การบริหารการจัดการ หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นหรือ เกินมาตรฐานที่มีอยู่ ให้ผลการปฏิบัติงานเป็นไปตามเกณฑ์วัดผลสัมฤทธิ์ที่กำหนดขึ้น สามารถ สร้างสรรค์พัฒนาผลงานหรือกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ และเหมาะสมกับทรัพยากร

7.2.3 การทำงานเป็นทีม หมายถึง ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น รักษาสัมพันธภาพกับสมาชิกในทีม รับฟังความเห็นของสมาชิกในทีม เต็มใจเรียนรู้จากผู้อื่น ให้ความช่วยเหลือแก่เพื่อนร่วมงานที่มีเหตุจำเป็นโดยไม่ต้องให้ร้องขอ และสามารถรายงานความ คืบหน้าของการดำเนินงานหรือข้อมูลอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานอย่างต่อเนื่อง

7.2.4 ความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ หมายถึง ความสามารถในการศึกษาหา ความรู้ สนใจเทคโนโลยีและองค์ความรู้ใหม่ ๆ ในสาขาอาชีพของตน ติดตามแนวโน้มวิทยาการที่ ทันสมัย และสนับสนุนให้เกิดบรรยากาศการพัฒนาความเชี่ยวชาญให้กับชุมชน ด้วยการจัดสรร ทรัพยากร เครื่องมือ อุปกรณ์ เข้ากับการปฏิบัติงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์

7.2.5 การบริการ หมายถึง ความสามารถในการให้คำแนะนำข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับงานที่กำลังให้บริการอยู่ ช่วยแก้ปัญหาหรือหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น แก่ประชาชนอย่างรวดเร็ว รับเป็นธุระอย่างเต็มที่

7.2.6 จริยธรรม หมายถึง ความสามารถในการแสดงความคิดเห็นของตนตามหลักวิชาที่พออย่างเปิดเผยตรงไปตรงมา ความสามารถในการปฏิบัติยึดมั่นในหลักการจรรยาบรรณของวิชาชีพ ยอมรับข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับการตำหนิไม่ปัดความรับผิดชอบให้ผู้อื่น

ส่วนที่ 3 การใช้รูปแบบการเรียนการสอน

ก่อนนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปใช้ ควรศึกษาเอกสารประกอบการใช้ คำแนะนำการใช้รูปแบบการเรียนการสอน ที่แสดงรายละเอียดในทางปฏิบัติการใช้รูปแบบควบคู่ไปกับแผนการสอนตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น นำไปสู่แนวทางปฏิบัติ

ส่วนที่ 4 ผลที่ได้จากการใช้รูปแบบการเรียนการสอน

รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ และการรับใช้สังคม เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน สำหรับนักศึกษาสาธารณสุข เมื่อใช้แล้วจะต้องมีการวัดผลหลังเรียน ด้วยเครื่องมือต่างๆ เพื่อวัดผลที่เกิดขึ้น

1. ผลทางตรง ผู้เรียนมีสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน ได้แก่ ความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชน และทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน

2. ผลทางอ้อม เกิดขึ้นกับผู้เรียน ได้แก่

ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น เช่น การเตรียมตัวก่อนลงพื้นที่ มีการศึกษาหาข้อมูลของพื้นที่ที่จะลงล่วงหน้า เช่น ลักษณะทั่วไปของชุมชน ประชากรและสถิติชีพ สภาวะสังคมและเศรษฐกิจ จากข้อมูลทุติยภูมิ และได้จัดทำฐานข้อมูลเบื้องต้น เพื่อเป็นสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนในชั้นต่างๆ

2.1 ผู้เรียนเกิดความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม เนื่องจากการเรียนการสอนเป็นลักษณะร่วมมือกัน ฉะนั้นผู้เรียนทุกคนจะมีบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกันออกไปตามแต่ละความสามารถของบุคคล

2.2 ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของตนเอง เห็นคุณค่าในการทำงานของตนเองเพื่อสังคมมากขึ้น มีความภาคภูมิใจในสิ่งที่ทำ โดยไม่หวังผลตอบแทนมุ่งทำงานเพื่อส่วนรวมมีจิตบริการสังคม

2.3 ผู้เรียนมีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นมากขึ้น รู้จักการอดทนต่องาน อดทนต่อความยากลำบาก อดทนต่อสิ่งแวดล้อมที่จะมากระตุ้น

2.4 ผู้เรียนมีจิตอาสา ที่จะเป็นผู้ให้ เสียสละ เช่น ให้สิ่งของ ให้ความช่วยเหลือด้วยกำลังร่างกาย แรงสมอง ซึ่งเป็นการเสียสละ สิ่งที่ตนเองมี เพื่อทำประโยชน์ให้กับส่วนรวม

คำแนะนำในการใช้รูปแบบการเรียนการสอน

1. คำชี้แจง

ศึกษารูปแบบการเรียนการสอน เพื่อให้ทราบที่มาของรูปแบบการเรียนการสอน ถึงหลักการ/แนวคิด/ทฤษฎี ที่นำมาใช้ในการพัฒนา จุดประสงค์ของรูปแบบ ลำดับขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดสิ่งสนับสนุนด้านสื่อ สิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ และการประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงแนวทางการใช้รูปแบบการเรียนการสอน และผลที่ได้จากการใช้รูปแบบการเรียน การสอน

ศึกษาคำแนะนำการใช้รูปแบบฉบับนี้ อย่างละเอียดรอบคอบ เนื่องจากคำแนะนำการใช้รูปแบบนี้ เป็นเอกสารที่เชื่อมโยงรูปแบบและแผนการสอน นำไปสู่แนวทางปฏิบัติ แบ่งเป็น 3 ประเด็นหลัก ดังนี้

1.1 สิ่งที่ต้องเตรียมก่อนการจัดการเรียนการสอน

1.2 การจัดการเรียนการสอน

1.3 การวัดและการประเมินผล

ศึกษาแผนการสอน ตัวอย่างแผนการสอน เรื่อง ชุมชนศึกษา ซึ่งมีองค์ประกอบ คือ ชื่อแผน เวลาที่ใช้ สำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล สื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้

2. สิ่งที่ต้องเตรียมก่อนการจัดการเรียนการสอน

2.1 ผู้สอนควรศึกษารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ และการรับใช้สังคม เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน สำหรับนักศึกษาสาธารณสุข และคำแนะนำการใช้ และแผนการสอน ให้เข้าใจก่อนนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

2.2 ผู้สอนควรจัดให้มีการปฐมนิเทศผู้เรียนก่อนเรียน เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางในการเรียนรู้ ดังนี้

การปฐมนิเทศ ผู้สอนสรุปความเป็นมาและชี้แจงเหตุผล ที่ต้องมีการเรียนการสอนตามรูปแบบนี้ ดังต่อไปนี้

2.2.1 ยุทธศาสตร์การส่งเสริมสุขภาพแนวใหม่ตามองค์การอนามัยโลก 5 ด้าน การสร้างนโยบายสาธารณสุขเพื่อสุขภาพ (Build healthy public) การสร้างสรรคสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ (Create supportive environment) การเสริมสร้างกิจกรรมชุมชนให้เข้มแข็ง (Strengthen

community action) การพัฒนาทักษะส่วนบุคคล (Develop personal skills) การปรับเปลี่ยนระบบบริการสุขภาพ (Reorient health services)

2.2.2 กลยุทธ์การส่งเสริมสุขภาพ ตามกฎบัตรออตตาวา 3 ด้าน คือ Advocate เป็นการให้ข้อมูลข่าวสารแก่สาธารณชนเพื่อสร้างกระแสทางสังคม และสร้างแรงกดดันให้แก่ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจได้กำหนดนโยบายในเรื่องการส่งเสริมสุขภาพ Enable เป็นการดำเนินการเพื่อให้ประชาชนได้ใช้ศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่เพื่อให้มีสุขภาพที่ดี โดยกำหนดให้มีสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมสุขภาพ ประชาชนได้รับข้อมูลอย่างทั่วถึง มีทักษะในการดำเนินชีวิต และมีโอกาสที่จะเลือกทางเลือกที่มีคุณภาพเพื่อสุขภาพ และ Medicate เป็นสื่อกลางในการประสานงานระหว่างกลุ่ม/หน่วยงานต่างๆ ในสังคมทั้งภาครัฐและเอกชน

2.2.3 ผู้เรียนต้องมีสมรรถนะวิชาชีพระหว่างการศึกษา คือ (1) สามารถวิเคราะห์ปัญหาสาธารณสุขและปัจจัยหลักที่เป็นสาเหตุของปัญหา (2) สามารถจัดทำแผนแก้ไขปัญหา (3) สามารถฝึกปฏิบัติการดำเนินงานจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาสาธารณสุข ตั้งแต่การวางแผน การดำเนินงาน การควบคุมกำกับ และการประเมินผล (4) สามารถจัดทำแผนงานโครงการทางวิชาการด้านสาธารณสุข และสมรรถนะวิชาชีพในสาขาวิชาเฉพาะ โดยคือ (1) สามารถจัดการด้านสาธารณสุขในสาขาวิชาเฉพาะ (2) สามารถประเมิน ปรับปรุง และพัฒนางานสาธารณสุขให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการของแต่ละพื้นที่ (3) สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนางานด้านสาธารณสุข (4) สามารถจัดทำรายงานผลการวิจัยและข้อเสนอเพื่อพัฒนางานสาธารณสุข

2.2.4 สถานการณ์ผลการประเมินสมรรถนะวิชาชีพสมรรถนะของนักวิชาการสาธารณสุข ซึ่งมี 8 ด้าน ดังนี้ ด้านการวิเคราะห์ระบบงานสาธารณสุข และประเมินสุขภาพชุมชน ด้านการวิเคราะห์และการวางแผนแก้ไขปัญหาด้านสาธารณสุขของชุมชน ด้านการทำงานเป็นทีมและประสานเครือข่าย ด้านงานบริการสาธารณสุขผสมผสานแก่บุคคล ครอบครัว ชุมชนและท้องถิ่น ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านภาวะผู้นำและการคิดอย่างเป็นระบบ ด้านงานวิจัยจากงานประจำเพื่อพัฒนาสถานะสุขภาพของคนในชุมชน ผลการประเมินสมรรถนะรวมของนักวิชาการสาธารณสุข อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านการวิเคราะห์และการวางแผนแก้ไขปัญหาด้านสาธารณสุข หัวข้อการจัดแผนงานโครงการโดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องที่สอดคล้องกับปัญหาสาธารณสุขของคนในชุมชน พบว่ามีสมรรถนะในระดับต่ำผู้สอนจึงจำเป็นต้องหาแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับนักศึกษาสาธารณสุข

2.2.5 การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักศึกษาสาธารณสุข เป็นการเรียนรู้ที่ลงพื้นที่จริง ผู้สอนจะต้องมีการประสานงานไปยังพื้นที่การเรียนรู้เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ให้กับเจ้าของพื้นที่ได้รับทราบ ถึงวัน-เวลาการลงพื้นที่ การเตรียมกลุ่มประชาชนเพื่อเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันอย่างน้อย 10 คน ขึ้นไป และลักษณะการทำกิจกรรมร่วมกัน มีขั้นตอนหลัก 5 ขั้น คือ ขั้นสำรวจ (Survey) ขั้นเชื่อมโยง (Associate) ขั้นวางแผน (Plan) ขั้นนำไปใช้ (Apply) ขั้นประเมินผล (Assessment)

2.2.6 การจัดกลุ่มผู้เรียนในการเรียนรู้ ปฏิบัติได้ดังนี้ ผู้สอนทำการคละผู้เรียนครั้งที่ 1 ด้วยการจับฉลากเพื่อแบ่งจำนวนคนเป็น 2 กลุ่ม เท่ากัน และผู้สอนทำการคละผู้เรียนครั้งที่ 2 ด้วยการจับฉลากเพื่อสุ่มกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

3. การจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน เพื่อให้มีประสิทธิภาพและบังเกิดประสิทธิผล ควรปฏิบัติตามแนวทาง ดังต่อไปนี้

3.1 บทบาทผู้สอน

3.1.1 ผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ โดยการจัดสภาพหรือบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ที่สามารถเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนรู้เป็นกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้สอนควรเป็นที่ปรึกษา แนะนำ/ชี้แนะ/ช่วยแก้ปัญหา คอยกระตุ้น/ให้กำลังใจ/เสริมแรง ด้วยเทคนิคและวิธีการต่าง ๆ เพื่อเป็นการช่วยเติมเต็มหรือให้ข้อมูลย้อนกลับ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ เพื่อให้มีการดำเนินการเรียนรู้อย่างราบรื่นและเหมาะสม เป็นไปตามข้อตกลงของกลุ่ม ควบคุมกฎกติกา มารยาท การใช้เวลาในแต่ละขั้นของการเรียนรู้ ฯลฯ

3.1.2 รูปแบบนี้ มุ่งเน้นการส่งเสริมสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน สำหรับนักศึกษาสาธารณสุข ผู้สอนควรศึกษาเทคนิคและวิธีการตามแนวทางดังกล่าวด้วยความเข้าใจ เพื่อที่จะปรับให้เข้ากับหลากหลายในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนจึงควรมีความสามารถในการฟังอย่างลึกซึ้ง ไม่ด่วนตัดสินหรือให้คำตอบทันที รอคอยให้ผู้เรียนค้นพบคำตอบด้วยตนเอง และควรคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน

3.1.3 ผู้สอนควรศึกษารายละเอียดในรูปแบบการเรียนการสอนอย่างรอบคอบด้วยความเข้าใจ ปฏิบัติตามคำแนะนำการใช้ เพื่อให้มีความสะดวกและเหมาะสมตามสถานการณ์ที่จำเป็น

3.1.4 ผู้สอนต้องสังเกตและประเมินพฤติกรรมผู้เรียนอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง เพื่อป้องกันหรือแก้ไขปัญหาได้ทันเวลา

3.2 บทบาทผู้เรียน

ผู้เรียนต้องทบทวนความรู้เดิมที่ได้เรียนมาเพื่อเป็นการวางรากฐานขององค์ความรู้ที่จะใช้ต่อยอด เนื่องจากสถานการณ์จริง ผู้เรียนไม่อาจทราบล่วงหน้าได้เลยว่าโจทย์ปัญหาที่ชุมชนมอบให้คือประเด็นใด

3.2.1 ผู้เรียนมีอิสระในการเลือกที่จะสืบค้นหรือแสวงหาความรู้ ได้ตลอดเวลาทุกช่องทางสื่อสาร โดยมีผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้และช่วยประสานเติมเต็มองค์ความรู้/ประสบการณ์ที่เชื่อมโยงกัน

3.2.2 ผู้เรียนควรมีความสามารถในการทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มได้อย่างไม่มีปัญหา ยอมรับและปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันของกลุ่ม โดยมีผู้สอนช่วยควบคุมกติกา

3.2.3 ผู้เรียนควรมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมภายในกลุ่มอย่างเสมอภาคตลอดการเรียนรู้

4. การวัดและการประเมินผล

4.1 ผู้สอนควรจัดให้ผู้เรียนได้ทดสอบก่อนเรียน ด้วยแบบวัดความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชน (จำนวน 30 ข้อ) โดยให้ทุกคนทำแบบทดสอบพร้อมกันใช้เวลา 45 นาที ตรวจให้คะแนนตามเฉลย ถ้าถูกได้ 1 คะแนน ผิดได้ 0 คะแนน รวมคะแนนแยกตามหัวข้อ

4.2 ผู้สอนควรจัดให้ผู้เรียนได้ทดสอบก่อนเรียน ด้วยแบบประเมินทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน (จำนวน 6 ด้าน) โดยการจัดกลุ่มประชาชนอย่าง 10 คนขึ้นไป ในสถานการณ์บริบทจริง เพื่อให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน ทั้ง 6 ด้าน ใช้เวลา 1 วัน โดยใช้เกณฑ์การวัดแบบมาตรา 5 ระดับ (Rubric Score) และบันทึกคะแนนสอบก่อนเรียน

4.3 ระหว่างการทำกิจกรรมผู้สอนจะต้องบันทึกสภาพการเรียนการสอนโดยทั่วไป เช่น สภาพบรรยากาศ ปัญหาที่พบ วิธีการแก้ไขปัญหา เป็นต้น

4.4 เมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนควรจัดให้ผู้เรียนได้ทดสอบหลังเรียน ด้วยแบบวัดความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชน (จำนวน 30 ข้อ) แบบประเมินทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน (จำนวน 6 ด้าน)

4.5 ทำการตรวจให้คะแนนแบบวัดความรู้การส่งเสริมสุขภาพชุมชน และแบบประเมินทักษะการส่งเสริมสุขภาพชุมชน และทำการเปรียบเทียบก่อนและหลังการเรียน ส่วนแบบบันทึกสภาพการเรียนการสอน ให้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา โดยเรียงเรียงลำดับเหตุการณ์ก่อน-หลัง

5. ตัวอย่างแผนการสอนวิชาอนามัยชุมชน เรื่องชุมชนศึกษา

คำชี้แจง

องค์ประกอบแผนการสอน ประกอบด้วย ชื่อแผน เวลาที่ใช้ สาระสำคัญจุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล สื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแต่ละแผน

การนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ ต้องศึกษาควบคู่กับคำแนะนำการใช้รูปแบบการเรียนการสอน กระบวนการจัดการเรียนการสอน มีลำดับขั้นตอน 5 ขั้นตอน เรียงตามลำดับ หรือเรียกว่า SAPAA Model ดังนี้ 1) ขั้นสำรวจ (Survey) 2) ขั้นเชื่อมโยง (Associate) 3) ขั้นวางแผน (Plan) 4) ขั้นนำไปใช้ (Apply) 5) ขั้นประเมินผล (Assessment)

ตัวอย่าง
แผนการสอนที่ 1
หน่วยที่ 1 เรื่อง ชุมชนศึกษา

เรื่อง ชุมชนศึกษา

เวลา 4 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การศึกษาชุมชนเป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของชุมชนอธิบายอย่างเป็นระบบว่า ชุมชนมีสภาพโดยรวมเป็นอย่างไร มีเงื่อนไขด้านสิ่งแวดล้อม รูปแบบการผลิตหรือการทำมาหากิน มีรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในชุมชนอย่างไร มีการจัดระเบียบสังคมอย่างไร โครงสร้างอำนาจในชุมชนเป็นอย่างไร มีปัจจัยหรือมีอิทธิพลจากภายนอก มาเกี่ยวข้องอย่างไร มีองค์ความรู้ที่สะสม มีวิธีการ มีศักยภาพในการแก้ปัญหาอย่างไร ปัจจัยอะไรที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางและรูปแบบความสัมพันธ์ ถ้าสามารถเก็บรวบรวมได้ จะทำให้เข้าใจในการเปลี่ยนแปลงและปัญหาที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลง เครื่องมือในการศึกษาชุมชน มี 7 ชิ้น ได้แก่ แผนที่เดินดิน ผังเครือญาติ โครงสร้างองค์กร ระบบสุขภาพชุมชน ปฏิทิน กิจกรรมชุมชน ผังประวัติศาสตร์ชุมชน การศึกษาประวัติศาสตร์ชีวิต

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถอธิบายความหมายของการศึกษาชุมชนได้
2. สามารถอธิบายเขียนหลักการของเครื่องมือในการศึกษาชุมชนได้
3. สามารถใช้เครื่องมือในการศึกษาชุมชนได้
4. สามารถรวบรวมข้อมูลที่ศึกษาได้

สาระการเรียนรู้

1. ประเภทเครื่องมือในการศึกษาเพื่อทำความเข้าใจชุมชน
2. หลักการและวิธีการใช้

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอนที่	กิจกรรม
1. ขั้นสำรวจ (S : Survey) (60 นาที)	<p>1.1 ผู้สอนเตรียมความพร้อม สำรวจสถานการณ์และสภาพแวดล้อม</p> <p>1.2 ผู้สอนแสดงคำถามเกี่ยวกับชุมชนที่นักศึกษาอยู่อาศัย ว่ามีสภาพโดยรวมเป็นอย่างไร โดยการสุ่มถามนักศึกษา 2-3 คน เพื่อให้นักศึกษาได้เล่าประสบการณ์เกี่ยวกับชุมชนของตนเองเพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนทบทวนความรู้เดิมและจัดระบบองค์ความรู้ที่มีอยู่</p> <p>1.3 ผู้สอนแสดงคำถามเกี่ยวกับชุมชนในพื้นที่ในเรื่องประเด็นปัญหาใช้เลือดออก เพื่อเป็นการนำสู่บทเรียน</p> <p>1.4 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันกำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาชุมชนว่าข้อมูลที่ได้มานั้นต้องสามารถนำมาสนับสนุนประเด็นที่สังคมต้องการให้ช่วยแก้ไขปัญหาได้ ประเด็นปัญหาที่กำหนดคือ สถานการณ์โรคไข้เลือดออก</p>
2. ขั้นเชื่อมโยง (A: Associate) (40 นาที)	<p>2.1 ผู้เรียนลงมือฝึกปฏิบัติใช้เครื่องมือในการศึกษาชุมชน 7 ชิ้นเพื่อค้นหาข้อมูลพื้นฐานที่จะใช้สนับสนุนปัญหาที่ชุมชนต้องให้แก้ไข</p> <p>2.2 ผู้เรียนนำประสบการณ์เดิมที่ได้พบเห็น และได้เรียนรู้มา เชื่อมโยงกับประสบการณ์ใหม่ที่ได้เรียนรู้จากบุคคล ชุมชน สังคม สิ่งแวดล้อม จากการสอบถาม สังเกต ตามประเด็นเครื่องมือในการศึกษาชุมชน 7 ชิ้น ผู้เรียนชิมชั้บข้อมูลที่ได้ สร้างคำอธิบายใหม่เขียนเป็นข้อความ แสดงความเข้าใจของผู้เรียน และสะท้อนกลับให้ผู้สอนและชุมชน(ในกิจกรรมที่ 1)</p> <p>2.3 ผู้สอนสร้างความขัดแย้งทางความคิดโดยการแสดงข้อคำถามให้กับผู้เรียนว่า นอกจากข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือในการศึกษาชุมชน 7 ชิ้น แล้วมีข้อมูลใดที่เป็นสาเหตุของการระบาดของโรคหรือเพิ่มการระบาด และปัจจัยใดบ้างที่จะมาสนับสนุนในการแก้ไขปัญหาในประเด็นต่างๆ ที่ผู้เรียนได้ศึกษามา เพื่อให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ ทบทวน</p> <p>2.4 ผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน แสดงความคิดเห็นร่วมกันเพื่อประเมินความเหมาะสมและสะท้อนกลับ</p>

ขั้นตอนที่	กิจกรรม
3) ขั้นวางแผน (P : Plan)	<p>3.1 ผู้เรียนนำข้อมูลพื้นฐาน (ใบกิจกรรมที่ 2) ได้ที่มาวางแผนร่วมกับชุมชน</p> <p>3.2 ชุมชนร่วมวิเคราะห์ความถูกต้อง ด้วยการแสดงความคิดเห็น ถึงแนวทางความเป็นไปได้ และตัดสินใจเลือกข้อมูลที่เหมาะสม โดยมีชุมชนเป็นผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ</p> <p>3.3 ผู้สอนเป็นผู้ที่มีหน้าที่เสริมต่อความรู้ให้กับผู้เรียน และสะท้อนข้อมูล</p>
4) ขั้นนำไปใช้ (A : Apply)	<p>4.1 ผู้เรียนสร้างโมเดลของตนเอง ที่สอดคล้องตามความต้องการชุมชน โดยการสร้างแผนผังความคิดนำความรู้จากการลงพื้นที่ในการศึกษาชุมชน สรุปแต่ละประเด็น จัดระบบข้อมูลที่ได้มาให้เป็นหมวดหมู่ตามประเด็นการศึกษาชุมชน 7 ด้าน (ใบกิจกรรมที่ 3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - แผนที่ชุมชน ว่าชุมชนมีสภาพเป็นอย่างไร มีเงื่อนไขด้านสิ่งแวดล้อมอะไรบ้าง การทำมาหากิน - แผนผังเครือข่าย ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในชุมชนอย่างไร - โครงสร้างองค์การชุมชน องค์กรชาวบ้านมีอะไรบ้าง มีการจัดระเบียบสังคมอย่างไร มีปัจจัยหรือมีอิทธิพลจากภายนอก มาเกี่ยวข้องอย่างไร มีองค์ความรู้ที่สะสม มีวิธีการ มีศักยภาพในการแก้ปัญหาอย่างไร - ระบบสุขภาพ ลักษณะสุขภาพเป็นอย่างไร ที่พึงพิงทางสุขภาพ ความสนใจในกิจกรรมด้านสุขภาพ - ประวัติชุมชน ความเป็นมาเป็นอย่างไร - ปฏิทินชุมชน มีการทำกิจกรรมช่วงเวลาใด อย่างไร - ประวัตินุคคลสำคัญ บทบาททางสังคม ทางสุขภาพมีใครบ้างที่มีอิทธิพลกับสังคม <p>4.2 ผู้สอนส่งเสริมผู้เรียนให้ทำงานเป็นกลุ่มแลกเปลี่ยนสารสนเทศและความคิดเห็น</p>

ขั้นตอนที่	กิจกรรม
5) ชั้นประเมินผล (A : Assessment) 30 นาที	<p>5.1 ผู้เรียนรวบรวมข้อมูลในการศึกษาชุมชนของตนเองจากการจัดบันทึก การสังเกต การสอบถาม และทบทวน ความรู้ ความคิด ที่เปลี่ยนไป เมื่อเทียบกับความรู้ ความคิดเดิม และถ่ายทอดองค์ความรู้ใหม่ของตนเอง ด้วยการสื่อสาร</p> <p>5.2 ผู้สอนและผู้เรียนสรุปบทเรียน เรื่องการศึกษาชุมชน โดยมีผู้สอนเป็นผู้เสริมต่อความรู้ให้กับผู้เรียน และเพิ่มเติมแนวทางการบริการสังคมที่ถูกต้องกับผู้เรียน และสะท้อนข้อมูล</p> <p>5.3 ผู้สอนตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนด้วยการ วัดความรู้และทักษะ</p>

การวัดและประเมินผล

ประเมินก่อนเรียน

ทำแบบทดสอบย่อยก่อนเรียน

ประเมินหลังเรียน

ทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่องการวิเคราะห์หลักการใช้เครื่องมือศึกษาชุมชน
2. ใบกิจกรรมที่ 2 เรื่องการฝึกวิเคราะห์ข้อมูล
3. ใบกิจกรรมที่ 3 เรื่องการสร้างสรรค์ชิ้นงาน
4. อินเทอร์เน็ตหรือโทรศัพท์ที่ใช้อินเทอร์เน็ตได้
5. ระบบอินเทอร์เน็ต, wifi ฯลฯ

ตัวอย่างใบกิจกรรมที่ 3

การสร้างสรรค์ชิ้นงาน

คำชี้แจง จากการศึกษาชุมชน ให้นักศึกษาเขียนสรุปความคิดรวบยอดโดยแสดงเป็นแผนความคิด Mind mapping ให้ครอบคลุมสิ่งที่นักศึกษาได้พบ เห็น ถ้าม จดบันทึก จากชุมชน ให้ครบ ประเด็นเครื่องมือ 7 ชิ้น